

köse bucak Dünya

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

ocak - şubat 2019 - sayı: 41 fiyatı: 18 tl

► Tunceli ► Telkâri ► Bingöl ► Atilla Dorsay Rö. ► Bel Obası ► Türbeler ► Ciltcilik ► Tuzun Yolculuğu

Global markaların lider temsilcisi Konya Enerji'yle, gücünü keşfet!

İhtiyaç duyduğunuz güç; sektörde lider markaların temsilciliğini üstlenen,
size kurumsal çözümler sunan Konya Enerji'de! **Bütün gücümüzle...**

GEL

EŞSİZ SALONLARI İLE,
KÜLTÜR VE SANATIN MERKEZİ
SKM KONYA
SENİ BEKLİYOR

COME

With its unique halls, the centre of
culture and art SKM Konya awaits you

MARK ELIYAHU

Etnik müziğin
en önemli temsilcisi
3 Şubat 2019 - Pazar

The most important representative of
ethnic music
3 February 2019 - Sunday

KONYA KİTAP GÜNLERİ

Türkiye'nin yazarları
Konya Kitap Günlerinde okurlarıyla buluşuyor
Nisan 2019

KONYA BOOK DAYS

The authors of Turkey meet with their
readers in Konya book days
April 2019

ŞEHİR TİYATROLARI

2018-2019 sezonunda
Selçuklu Kongre Merkezi'nde
CITY THEATER

In the 2018-2019 season
Selçuklu Congress Center

TURKISH
AIRLINES

AVRUPA

DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE
UÇAN HAVAYOLUYLA KEŞFET

BERLİN

BRÜKSEL

MÜNİH

TURKISHAIRLINES.COM

A STAR ALLIANCE MEMBER

köse bucak Dünya

Sahibi ve Yazı İşleri Md.
Ali Sami Palaz

Genel Yayın Yönetmeni
Derya Uzun

Sanat Yönetmeni
Mehmet Ecirli - www.mecirli.com

Editörler
Benian Çulhaoğlu
Julide Yıldız
Seçil Zeynep Ünal

Fotoğraf Editörü
Mustafa Binol

Hukuk Danışmanı
Av. İsmail Berksoy

Yayın Danışmanı
Prof. Dr. Orhan Kural

Katkıda Bulunanlar

Tuncay Sonel, Tunceli İl Kültür ve Turizm
Müdürlüğü, Hakan Ulaşoğlu, Ahmet Postallı,
Hüseyin Gökçe, Fatma Çakmak, Ali İmran
Acabey, Begüm Baykal, Osman Özkan, Mehmet
Mertek, Fatma Şeyma Boydak, F.Dilek Uyar

Kapak Fotoğrafı
Bursa Panorama Müzesinden
Fotoğraf: Salih Doğan

Sanat Danışmanı
Salih Doğan

İçerik Danışmanı
Dr. Yusuf Sülükçü

Koordinasyon Merkezi
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Litros Yolu
2. matbaacılar sitesi, F blok Kat:5 No: 3NF17
Zeytinburnu/ İstanbul
Gsm: 0534 815 22 95
www.pamirreklam.com

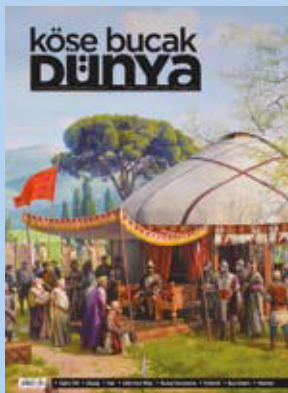
Esenler Mh. Eski sille Cd. No:116
Selçuklu - Konya

Baskı
Matbacılar Sitesi Muhabir Caddesi. 6.Blok
No:13 Karatay/KONYA
Telefon:0332-342 01 60 (pbx). 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
Sertifika No: 34796

Osmanlı Dağıtım
Mustafa Demirtaş
0549 258 43 00

ABONELİK BEDELİ (6 SAYI)
100 TL (Kurumlar için 150 TL)

Köse Bucak Dünya Dergisi T.C. yasalarına
uygun olarak yayımlanmaktadır. Derginin isim
ve yayın hakkı Ali Sami Palaz'a aittir. Dergide
yayımlanan yazı, fotoğraf ve konuların her hakkı
saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı
yapılamaz. Yayımlanan ilanların sorumluluğu
ilan verenlere aittir. Dergimizde yayımlanan
makale ve yazılarda ki görüşler yazarına aittir.
B.T Şubat 2019 İki Aylık Yayın

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

BİZDEN HABERLER

Seyyahların gezi izlenimlerini, fotoğrafçı-
ların kadrarlarından gördüklerini, şairlerin
edebiyatçıların kâğıda döktüklerini, kısa-
cası çıkınıımızda birikenleri sizlerle payla-
şmaya devam ediyoruz. Bu cümle yazının
son cümlesi gibi oldu ama ben ilk cümlesi
olarak kullanmayı tercih ettim.

Yeni yılda yani bu sayımızda bizi mutlu
eden gelişmeler var. İlk Sayın Mustafa
Ruhi Şirin'in uzun yıllardır yazdığı 'Dünya
Çocukları Şiir Atlası'ndan şiirler bu sayımız-
dan itibaren dergimizin sayfalarında yer
alacak. Yaklaşık 180 şiirden oluşan üçleme
'Dünya Çocukları Şiir Atlası' 5 kıtının ço-
cukları için yazılmış. Bu sayımızda Mustafa
Ruhi Şirin'in Nepalli çocuklar için yazdığı
'Mevsimsiz Ayakkabılar Ülkesi' şiirine yer
verdik. Bu kıymetli şiirlerini sayfalarımızda
sizlerle paylaşmamıza müsaade ettiği için
Mustafa Ruhi Şirin'e ne kadar teşekkür et-
sek azdır.

Bir diğer güzel haberimiz ise uzun yıllardır
yaptığı çalışmalarını ve birikimlerini bizim-
le paylaşmayı uygun gören Sayın Osman
Özkan'ın yazılarının dergimizde yer alacak
olması. Sadece bir konu için bile onlarca yıl
fotoğraflama ve araştırma yapan Osman
Özkan, arşivinin kapılarını bize açtı. Hö-
yükler, türbeler, ahşap minareler, çeşmeler
gibi konuları araştırıran Osman Özkan, ba-
zen sadece bir çeşme ya da höyüğü fotoğ-
raflamak için bile yüzlerce kilometre yol
katetmekte. Bu sayımızda Osman Özkan'ın
'Türbeler' konulu araştırmasından tadımlık
bir bölüm sunacağız. Bu desteği için ken-
disine teşekkürü bir borç biliriz.

Dergimizin Fotoğraf Editörlüğünü kabul
eden fotoğraf sanatçımız Sayın Mustafa
Binol, bizim için bir gurur vesilesi. Fotoğraf
sanatçılığının tam karşılığı. Kendileri der-
gimize uzun süredir fotoğraflarıyla destek

vermekte. Yeni yılımızda da fotoğraflarının
yanı sıra okunası üslubuyla dosyalar ha-
zırlamaya devam edecek. Portfolyomuza
seçtiği fotoğraf sanatçıları için de ayrıca
teşekkürlerimizle...

Bir güzel gelişme daha var ki o da,
www.kosebucakdunyadergisi.com.tr in-
ternet sitemizin uzun bir aradan sonra
yeni yüzüyle yeniden yayında olması. İn-
ternet sitemizde dergimizin içeriğinin yanı
sıra, dergimizde yer veremediğimiz birçok
konu yer alacak. Bir göz atmanızda fayda
var.

Bu sayı için son haberimde Youtube ile il-
gili. Kişisel gezi izlenimlerimi, yani gittiğim
yerlerde yaşadığım, gördüğüm, yediğim,
içtiğim hatta hayret ettiğim ne varsa bu
kanalda yer vereceğim. Ayrıca Köşe Bu-
cak Dünya Belgesellerinin kamera arkası
görüntülerini de ALİ SAMİ PALAZ adlı Yo-
utube kanalından paylaşacağım. Yaklaşık
1 yıldır bu kanal için çekimler yapıyorum.
Gerçekten izlemekten keyif alacağınızı
düşündüğüm çok ilginç çekimler mevcut.
Şimdilik hazırlık aşamasında olan kanalım-
da henüz hiç video yok. İlk kez abonelik
duyurusunu buradan yapıyorum. Ama en
geç mart ayında serüven başlamış olacak.
Serüveni başından itibaren kaçırmak iste-
miyorsanız şimdiden takipte kalın, kanala
abone olun derim.

Şimdiye kadar televizyon kanalları için
çektiğim belgeselleri youtube dan izlemek
için https://www.youtube.com/channel/UC7HK9iOFuRWiPU7_LEktPWA adresini
tıklayabilir ya da Köşe Bucak Dünya yaza-
rak arattırabilirsiniz.

Gülümseyişle...

Ali Sami Palaz

1 Milyon Bez Torba ile Doğaya ve Ekonomiye Katkı

Konya Büyükşehir
Belediyesi, KOMEK ve ASEM
atölyelerinde ürettiği
1 milyon bez torba ile
hem ülke ekonomisine
katkıda bulunuyor hem de
doğaya sahip çıkıyor.

**SIFIR
ATIK**

İÇİNDEKİLER

12

TUNCELİ

22

TELKÂRİ

30

BİNGÖL

36

ATİLLÂ DORSAY
RÖPORTAJ

44

BEL OBASI,
SINIR YAYLASI

50

TÜRBELER

58

CİLTÇİLİK

64

TUZUN
YOLCULUĞU

70

PORTFOLYO

76

DÜNYA KAZAN
BİZ KEPÇE

ÖZEL
Büyükşehir
HASTANESİ
KONYA

HİZMETLERİMİZ

MR (EMAR)
TOMOGRAFİ
KORONER ANJİOGRAFİ
TAŞ KIRMA (ESWL)
RÖNTGEN
ULTRASON
RENKLİ DOPPLER USG
KEMİK DENSİTOMETRE
MAMOGRAFİ
4 BOYUTLU ULTRASON
BİYOKİMYA
ENDOSKOPİ
GASTROSKOPİ

KOLONOSKOPİ
ALLERJİ TESTLERİ
EFOR
EKG
EKO
HOLTER
EEG
EMG
İŞİTME TESTLERİ
TİMPANOMETRİ
ODYOMETRİ
YENİ DOĞAN
İŞİTME TARAMA

BRANSLARIMIZ

ACİL SERVİS HİZMETLERİ
DAHİLİYE (İÇ HASTALIKLAR)
KALP DAMAR CERRAHİSİ
KARDİYOLOJİ
BEYİN CERRAHİSİ
ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM
GÖZ HASTALIKLARI
ÜROLOJİ
GENEL CERRAHİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI
KULAK BURUN BOĞAZ
CİLDİYE

NÖROLOJİ
GÖĞÜS HASTALIKLARI
BESLENME VE DİYET
ANESTEZİ VE REANİMASYON
ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE
MİKROBİYOLOJİ
DANIŞMAN HEKİMLİK
RADYODİAGNOSTİK (RADYOLOJİ)
FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON

RANDEVU ALMAK İÇİN **444 1 274** www.buyuksehirhastanesi.com

 BİR KARE HAYAT
Fotoğraf: Mustafa Binol

Gece örtüsünü açan çay
Gözlerini aç ey kişi sabah oldu
Bir hayat tütsüsü tadında simit.

Dört mevsim
alışveriş keyfi

DGN
AYAKKABI • ÇANTA • ÇİYİM
DOĞAN ÇANTA

KONYA
GAZİANTEP
KAHRAMANMARAŞ
İSKENDERUN
ANKARA

AŞKIM SÉYAHAT

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

BİR GEZİ, BİR KİTAP, BİR SERGİ

Gidilecek yer değil, gitmektir önemli olan. Gitmek zamanı, mekânı, yaşamı yeniden yoğurup, biçimlendirmektir. Her gidiş tarih içinde, coğrafyalar içinde bir yolculuktur başka toplumlara, başka insanlara...

Bu kez yolum Kore'ye düştü. Neden mi? Kore ekonomik gelişimini tamamladıktan sonra kendi kültürünü dünyaya yaymak anlamında son derece başarılı olmuş bir ülke. Daha önce ülkemizde sadece "kardeş ülke" olarak bilinen Kore popüler kültürü ile Türkiye'de büyük hayran kitlelerinin oluşmasını sağladı.

Sadece biz değil başka ülkeler de hayran Güney Kore Cumhuriyeti'ne. Bu hayranlığın nasıl başladığına gelirsek: 90'lı yıllarda Kore'de "hallyu" diye bir kavram oluşur. Hallyu, Kore'nin dizi film ve müziğinin diğer ülkelerde geniş hayran kitleleri oluşturması şeklinde gelişir ve bütün dünyaya yayılır. İlk olarak Çin, Japonya, Vietnam gibi Kore'ye yakın ülkelerde kendini gösterir. Daha sonra bu hayranlık ülkemize kadar ulaşır.

2005-2010 yılları arasında yayınlanan 7 farklı Güney Kore dizisinin Kore hayranlığımızda etkisi büyük. "K-pop" yani Kore pop müziği de genç kesimin ilgisini çekti. Böylece Türkiye'de de sayıları azımsanamayacak ölçüde Kore hayranı oluştu. Pek çok genç K-pop müziği ile yatıp Kore dizileri ile kalkmaya başladı.

Gün geldi bu hayranlar dönüp dolaştı

beni buldu. İmza günlerimde insanlar sıklıkla "Kore ile ilgili kitabınız var mı?" diye sormaya başladı. "Kore kitabı istiyoruz," diye sipariş verenler oldu. Hatta "Kore kitabından başka kitap okumayız" diyenler de...

Anlaşılan odur ki bu kez Kore çağırdı beni. Ben de atladım gittim bir haziran günü. Neler mi yaptım Kore'de? Ayaklarıma kara sular ininceye kadar gezdim. Gezerken eğlendim, eğlenirken öğrendim. Gittiğim her şehirde, kasabada mutlaka oranın sembolü olmuş meydan, kilise, müze veya bir sergi görmeye özen gösterdim. Bol bol fotoğraf çektim. Kore'nin dünya mutfağına kattığı önemli lezzetlerle tanıştım. Kültürüne, doğasına, özellikle de halkına hayran kaldım. Bu güzel ülkeyi anlatan objeler, kitaplar, kartpostallar aldım. En önemlisi güzel anılar biriktirdim.

Kore benim dünyada gördüğüm 52. ülke. Bir gün bir ülkeye kitap yazmak için gideceğim aklımın köşesinden geçmezdi. Oysaki birkaç yıldır bunu yapıyorum ve çok mutluyum. Bu bir iş seyahati olsa da insan sevdiği işi yapınca zorluklarından çok güzelliklerini yaşıyor. Yorgunluk, uykusuzluk bana mısın demiyor. Allah'tan hiçbir şey boşa gitmiyor.

Gezi yazarlığı diğer işlere benzemez. Bilgi, görgü, anılar biriktirmekle kalmayıp yaşadıklarınızı, tecrübelerinizi insanlarla paylaşma şansınız vardır. Ben-

ce güzel olan tarafı da bu. Bir kez gidip binlerce kez yaşar, yaşatırsınız.

Bu kez de öyle oldu. Türkiye'ye döndüğüm günden itibaren gördüğüm yerleri resimlemekle birlikte tüm yaşadıklarımı yazarak daha fazla kişiyle Kore sevgisini paylaşmak ve daha fazla kişiye bu güzel ülkeyi tanıtmak istedim. Yolculuğumda tuttuğum günlüğümdeki gözlemlerimi, anılarımı, çeşitli kaynaklardan topladığım bilgilerle birleştirerek 'SENİ SEVİYORUM KORE' adlı kitabı hazırladım. Bu kitapla kendi maceralarımı birlikte Kore'nin tarihini, kültürünü, doğasını, lezzetlerini hoş anılar çerçevesinde sizlere sunuyorum.

Bununla da yetinmedim. 18-31 Ocak 2019 tarihleri arasında BASAD Muhsin Kut Galerisi'nde kendi çektiğim fotoğraflardan oluşan 'SENİ SEVİYORUM KORE' adlı bir sergi düzenledim.

Kore hayranıysanız ya da bir gün Kore'ye gitmeyi düşünüyorsanız; zamanınız yok ya da yeterince paranız olmadığı düşünülürse; ya da uçağa binmekten korkuyorsanız boş verin. Benimle birlikte eğlenceli, bilgilendirici bir Kore yolculuğuna ne dersiniz? Cevabınız evet ise Cinius Yayınları'ndan çıkan 'SENİ SEVİYORUM KORE' adlı kitap tam size göre... Ve İstanbul'daysanız 'SENİ SEVİYORUM KORE' adlı fotoğraf sergisinde sizleri görmek beni çok mutlu edecek.

Dünyada ve Türkiye’de bir ilk:

GEZGİNEVİ

- Gezi ve gezginlikle ilgili kütüphane
- Dünyanın irili ufaklı 250 ülkesinden toplanmış yüzlerce ha-tıra eşyası
- Özel hazırlanmış ülke tanıtım videoları
- Gezgin dostlara bilgi ve deneyim paylaşımı ortamı
- Saydam gösterileri ve sohbetler
- Dünyanın 112 ülkesinden toplanan “Yerel Kıyafetli 140 Be-bek Koleksiyonu”.
- Afrika ve Uzakdoğu Maskeleri Koleksiyonu

Gezmek elbette çok güzel... Geride ge-zinin sıcakık anılarını, izlerini, yüzlerini bir araya getirmek, onları paylaşmak da en az gezmek kadar güzel. Gezi dostları bunu iyi bilir. Gezi anılarını seyretmek ve dinlemek gezmenin yerini tutmasa da çok keyiflidir.

Bundan hareketle Türkiye Gezginler Ku-lübü, başkan Orhan Kural önderliğinde gezi anılarını herkesin görebileceği, içine çekebileceği, dakikalarca seyredebileceği bir mekan açtı İstanbul’da. Dünyada ve Türkiye’de belki de ilk bu. Adı, kısaca: GEZGİNEVİ. Tam adı: Prof. Dr. Orhan Kural Gezi Kitaplığı ve Gezginevi.

Dünya gezginlerinin en itibarlı web sitesi Nomad Mania’ya göre dünyada en çok gezenler sıralamasında (Most Travelled) 39. olan, Türkiye Gezginler Kulübü kurucu başkanı Prof. Dr. Orhan Kural’ın kendine ait bir daireyi “Gezgine-vi” olarak düşünmesiyle başladı her şey.

İstanbul’un en merkezi noktalarından Gayrettepe’de, site içinde giriş katı, güzel bir daire... Dost çevresinden mi-marlar arandı. İlk “Ben buradayım” diyen mimar Metin Kaya ile Mimar Mehmet Tuna Somay oldu. Projeler çizildi, pro-jeler değişti, sonunda çok güzel bir eser çıktı. Birçok gezgin dost maddi manevi destek verdi. Kağıthane, Şişli ve Beşiktaş belediye başkanları sahip çıktı, el uzattı.

Ve, sonuçta sadece Türkiye’de değil bel-ki dünyada bir ilk çıktı ortaya: Gezginevi ve Gezgin Kütüphanesi...

Ülkemizin modern Evliya Çelebisi olarak

da bilinen Prof. Kural, bu konuda Türk ve İslâm dünyasında ilk ve tek isim. Birleş-miş Milletler’e kayıtlı 193 ülkenin tama-mına gezen başka bir Türk veya Müslü-man yok hâlihazırda. Kolay değil çünkü. Hele sizi üçüncü dünya ülkesi görenle-rin coğrafyasında. Bazı ülkeler var, oraya ulaşmak için dünyanın öbür ucuna uça-caksınız, orada haftada bir kalkan uçağı bulacaksınız, hava şartları el verirse kal-kan uçağa binip gideceksiniz. Vize bir dert, Müslüman pasaportlara anarşist muamelesi yapılması bir dert, ülkele-rin az bilinen katı kurallarını aşmak bir dert... Bir keresinde çantasında iki elma çıktı diye 1500 dolar ceza ödemişti Or-han hoca... Gerisini varın düşünün...

GEZGİNEVİ’NDE NELER VAR

Bundan böyle seyahat yanında, dün-yanın neresi olursa olsun, bir ülkenin kültürü, ekonomisi, sosyal durumu gibi konularda kaynak arayanlar Orhan Ku-ral GEZGİNEVİ ve Gezgin Kitaplığı’ndan yararlanabilecek. Hocaya yurtiçinden ve dışından verilmiş sayısız plaket ve kimi ödüllere de sergileniyor burada. “Ülkele-rarası dostluk köprüsü işte böyle kuru-lur!” diye sesleniyor Gezginevi.

Randevu alınarak okulların gezi kolları tarafından ziyaret edilebilecek GEZGİ-NEVİ,

gezi kültürüyle ilgili zengin bir kaynak ve dünya gezginlerinin buluşma noktası olacak.

En güncel bilgi paylaşımları, saydam

gösterileri, videolu tanıtımlar, Afrika ve Uzakdoğu Maskeleri Koleksiyonu ve Parman Ailesinin hazırladığı yerel kıya-fetli ülke bebekleri koleksiyonu... Hepsi Gezginevi’nde sizleri bekliyor.

Prof. Dr. Orhan Kural, “Birçok kazançlar ölümden sonra kayboluyor. Türkiye’de gezi ve gezginlik kültürünü 20 yıldır önemli bir konuma getirmeye çalıştım ve çok tecrübe kazandım. Bu kazanımla-rımdan herkes faydalanmalı. Bu adımın başkalarınca izlenmesiyle ülkemiz ve kültürümüzde benzer katkıların artması ve bu olumlu örneğin yayılmasını umut ediyorum” diyor.

Geçtiğimiz ay Türkiye’ye gelen, BM’ye kayıtlı 193 ülke ve 1281 bölgenin 1169’unu 46 yaşında olmasına rağmen gezerek, dünyanın en fazla gezen kişisi rekorunu elinde bulunduran ABD va-tandaşı Harry Mitsidis bile Gezginevi’ni gördükten sonra buraya hayran kaldığı-nı belirterek, “Tüm dünyayı gezdim ve böyle bir dernek ve böyle bir proje gör-medim” diyebiliyorsa ne mutlu Türkiye gezginlerine.

Gezginevi adresi:

Vefa Bayırı Sk. Yıldız Sitesi B
Blok D. 9 Gayrettepe/İstanbul
(Türk Telekom binasının yanı.)

Randevu için:

Telefon+Faks: (212) 285 66 88.

www.turkiyegezginlerkulubu.com ku-ral@itu.edu.tr

Mustafa Ruhi Şirin

Mevsimsiz Ayakkabılar Ülkesi

Yoksullukla
Yollar
Kardeşimizdir Nepal’de

Mevsimsiz
Ayakkabılar giyeriz yaz kış

Kıvrımlı patika yollardan
Giderken okula
Önce yürürüz
On beş bin adım

Durgun olsa da göller
Dar kanolarımızla
Geçemeyiz ıslanmadan
Karşı kıyıya

Giysilerimiz ıslakken
Öğrendiğimiz harfler
Girer girmez sınıfa ısıtır bizi.

Mustafa Ruhi Şirin

*Kekik kokulu dağlarında, 270 tanesi
ilin dağlarına özgü 1600 bitki arasın-
daki rengârenk çiçeklere konarak işini
telaşla yapan arıların ürettikleri mis
kokulu balların tadıyla tanışmanız, bo-
zulmamış doğamızın sizlere sunacağı
tadına doyulmaz bir armağandır.*

BİRBİRİNE SEVDALI İKİ SUYUN BİRLEŞTİĞİ ŞEHİRDİR: **TUNCELİ**

Yazı: Tuncay Sonel Vali / Belediye Başkan V. Fotoğraflar: Tunceli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

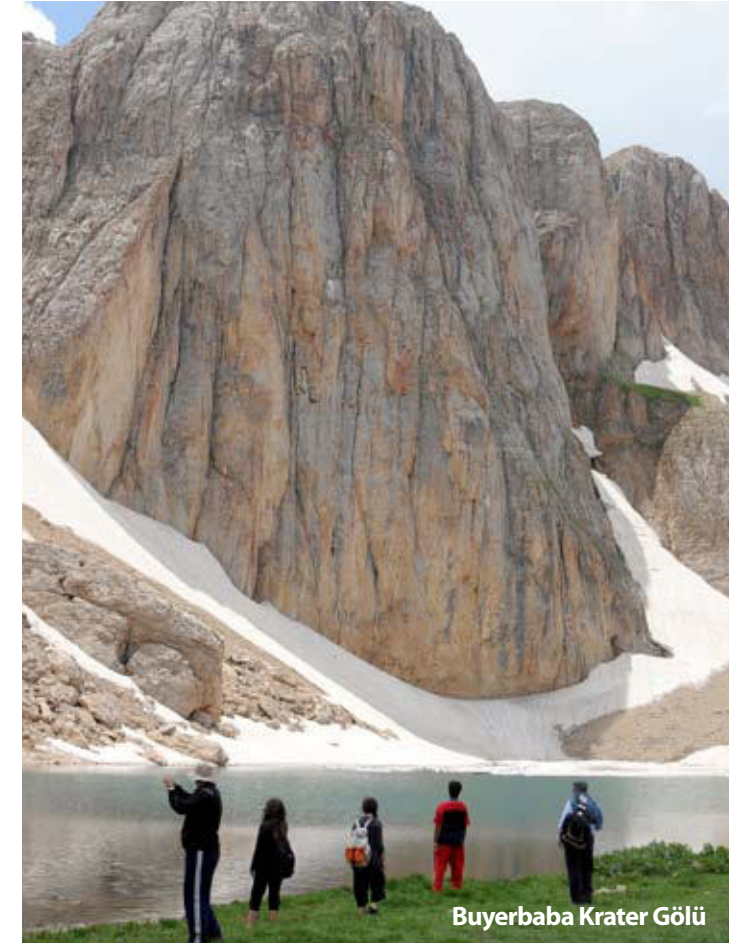
Pertek Kalesi

‘Dersim Dört Dağ İçinde’ türküsünde vurgulanan Munzur ve Mercan dağları ile bu dağların arasındaki derin ve kıvrımlı vadilerden kimi zaman coşkulu ve yatağından taşan, kimi zamanda alabil-
diği durgun ve nazlı akan suların sınırlarını belirlediği çetin bir coğrafyada yer alan; birbirine sevdalı Munzur Suyu ve Pülümür Suyunun birleştikleri yerde daha da büyüyerek bir nehre dönüştükleri yerde kurulmuş şehirdir, Tunceli.

Tunceli sınırlarına girmeden hemen önce bir feribot yolculuğu ile başlayacak gezinizde yaşayacaklarınız sizi her an maceranın içindeymiş gibi sarıp sarmalayacaktır. Keban Baraj Gölü üzerinde feribotla giderken başınızı çevirdiğinizde sizi ada üzerinde yükseklerden tarihi bir kale kalıntısı heybetli duruşuyla karşılar. Yolculuğunuzun devamında halen ibadete açık 16. yüzyıldan kalma bir camiden yükselen ezan sesi gönlünüze huzur verip uurlar, yerleşim yerinden uzaklaşıp biraz daha ilerlediğinizde sürprizlere hazır olun. Önünüzden geçen bir tilki, yaban domuzu ya da kek-

Munzur'da gondol keyfi

Buyerbaba Krater Gölü

lik sürüsü en ürkek haliyle hoş geldiniz dercesine sizi selamlayabilir.

Kekik kokulu dağlarında, 270 tanesi ilin dağlarına özgü 1600 bitki arasındaki rengârenk çiçeklere konarak işini telaşla yapan arıların ürettikleri mis kokulu balların tadıyla tanışmanız, bozulmamış doğamızın sizlere sunacağı tadına doyum olmaz bir armağandır. Tabi bununla da bitmez; sabahları eğik boyunları ve gözyaşını andıran damlaları ile ‘ağlayan gelin’ olarak da bilinen ters laleler; rüzgârla birlikte hafifçe boyun eğerek karşılayan yabani dağ sarımsakları, sizi kendilerine hayran bırakır.

Munzur Milli Parkı'nda, vadiye yolunuza devam ederken Munzur Suyu'nda yaşayan kırmızı benekli alabalıklar size eşlik eder. Eğer şanslıysanız yaban dağ keçileri de size bir

Ovacık Kayak Merkezi

adrenalin yüklenip farklı bir yolculuk yapmak isterseniz Munzur Suyu'nda rafting yapma olanağınız var. Ya da zipline ile yer çekimine meydan okuyup Munzur Suyu'nun bir kıyısından diğerine hızla geçme deneyimini yaşamalısınız. Büyüleyici doğayı kanat takmışçasına bir kuş gibi yükseklerden hayranlıkla görmek isterseniz yamaç paraşütü ile uçuşa seçeneğini de sizlere sunabiliriz. Bu aktiviteleri yapmak size zor geliyorsa; Venedik'i aratmayan Munzur Suyu'nda gondol sefası yapabilir, gezinti teknelerinde suyun sakinliği içerisinde seyrine doyum olmayan eşsiz manzarlara karşısında iç yolculuğa çıkmaya davet edebiliriz.

Ovacık'tan geri dönüşünüzde eğer

Sabahın ilk güneşi ile erkenden kalkıp kirlenmemiş doğası içinde tertemiz havasını soluyarak bir yürüyüş yaptıktan sonra yaylalarda doğal otlarla beslenen keçi ve koyunların sütünden üretilen tulum peyniri ile cevizi bir arada yufka ekmeğine sarıp meşe odununda yapılmış çayı içme ayrıcalığına da sahip olabilirsiniz.

'Eline, beline, diline sahip ol düsturu' ile bağlama eşliğinde söylenen değişlerde, asırlar ötesinden size seslenen Baba Mansur'un, Düzgün Babanın, Kureyş Babanın, Derviş Cemal'in, Sarı Saltık'ın, Sultan Hıdır'ın seslerini duyarsınız. Ulvi duygularla eskiden yaşamış bu güzel insanların mekânlarını ziyaret edip dua ve niyazlarla ruhani yolculuk yapmanız mümkündür.

Sıkı bir tarih düşkünü iseniz; Çemişgezek'te tarihi köprülerden geçip İn Deliklerine çıktığınızda Urartularla buluşursunuz. Hozat'ta kaya mezarları size Urartuların hayat ve ölüm hakkındaki sırlarını vermeye hazırdır. Kısa bir feribot gezisi ile çıkacağınız Pertek Kalesi asırlar öncesinden gözcülük ettiği topraklara halen hâkim bir şekilde sizi dimdik ayakta karşılar, zirvesinde esen rüzgârlar geçmişten size anılar fısıldar. Tarih dolu Tunceli'nin hemen her yerinde bulunan mezarlık alanlarda çok sayıda koç-koyun ve at biçimindeki mezar taşları gelenleri hep birlikte hüznü bir sessizlikle ayakta karşılar, üzerindeki şekillerle ait olduğu kişinin hikâyelerini anlatmaya hazırdır. Pülümür'de Hatun Köprüsü'nden bir dilek tutup geçtikten sonra başınızı göğe doğru çevirdiğinizde sırtını Arap Kızı Dağı'na dayamış sarp kayalara ustalıkla oyulmuş Gelin Odalarını görürsünüz.

Eğer gün boyu gezdiğiniz yerlerde gördüğünüz tarihi ve doğal güzellikler başınızı döndürüp sizi yormuşsa ertesi gün için dinlenmiş ve dinç bir şekilde uyan-

mak için, Pertek ya da Bağın Kaplıcaları'nın sıcak sularla dolu havuzlarına kendi-

polayıp yeni güne güçlü bir başlangıç yapabilirsiniz.

nizi bırakmanın zamanı gelmiştir. Termal sularda yapılan sağlık banyosunun ardından Ulukale dutundan yapılmış or-cik, pekmez ve pestili yiyerek enerji de-

Yüzme zevkine varıp kumlarda güneş-lenmenin tadını çıkarmak için Akdeniz veya Ege sahillerine gitmenize gerek yok. Yaz aylarında deniz sahillerini arat-

Tunceli Sarımsağı

mayan plaj görüntüleri ile Munzur Suyu ve Pülümür Suyu'nda yüzüp güneşlenebilir ya da Nazımiye Dereova Şelalesi, Ovacık Kırk Merdiven Şelalesi'nin yüksek kayalardan akarken etrafına yaydığı serinlikte mangal keyfi yapmayı tercih edebilirsiniz. Şelale demişken Pülümür-Erzincan yolu üzerinde kayalıklarda yemyeşil bitkiler arasında usul usul dökülen sularıyla meşhur 'Ağlayan

Kayalar'da hatıra fotoğrafı çekmeyi sa-kın unutmayın.

Mercan Vadisi'nde baharı yaşamak, Pülümür Salördek Köyü'nde tablo güzelliğindeki hazan mevsiminin renk cümbüşünü görmek, uzun bir dağ-doğa yürüyüşü sonrasında Buyerbaba ve Karagöl krater göllerine ulaşmak bir insanın hayatında en az bir kez yaşaması gereken deneyimlendendir.

Uzun yolculuğunuz sonrasında ya da

günübirlik uğradığınız kent merkezinde, kısa süreliğine dinlenmek isterseniz; büyüklük bakımından Avrupa ülkele-rindekiyle yarışan temalı parklarında ücretsiz ikram edeceğimiz çayları yudumlarken, yüce dağların üstünden süzülerek geçen kuş sürülerini seyre dalar, baraj gölünde gezinti teknelerine eşlik eden kuşlarla, ördekleri izlediğiniz esnada şehrin sizi büyüye altına aldığı farkına varmazsınız bile.

Güzelliklerini ve özelliklerini anlatmaya kelimelerin yetersiz kaldığı, giderken

TURKISH
AIRLINES

DÜNYA RAFTİNG ŞAMPİYONASI BAŞLIYOR

RAFTİNG DÜNYASI MUNZUR'A GELİYOR!

SPOR EKİPMANLARINIZI ÜCRETSİZ TAŞIYORUZ*

8-13 HAZİRAN 2019
MUNZUR NEHRİ, TUNCELİ

*Spor malzemeleri Türk Hava Yolları tarafından ücretsiz olarak taşınmaktadır. Hizmetin geçerliliği, uçağın tipi, taşınacak malzemenin büyüklüğü ve ağırlığı, uçulacak lokasyon gibi faktörlere göre değişiklik gösterebilir. Hizmet ile ilgili detaylı bilgi için lütfen web sitemizi ziyaret edin.

TURKISHAIRLINES.COM

A STAR ALLIANCE MEMBER

Nazmiye Kureys Baba Ocağı

Hozat Derviş Cemal Ocağı

Pülümür Büklü Dede Ocağı

geride bıraktığınız bir sevdalınız gibi hissedeceğiniz şehrimizden güzel anılarınızla ayrılırken, onu ve bağrında yaşattığı misafirperver insanlarını hatırlatacak organik Hozat bebeği, cicim, heybe gibi el işi ürünleri sevdiklerinize verebileceğiniz en anlamlı hediyeler olacaktır.

Sizi, iki sevdalı suyun birleştiği yerde doğup büyüyen güzeller güzeli Tunceli'ye bekliyoruz..

Katkılarından Dolayı Teşekkür Ederiz

Hakan Ulaşoğlu
Tunceli İl Kültür Ve Turizm Müdürü
Ahmet Postallı
Türk Hava Yolları
Elazığ Satış Müdürü

ZÜMRÜD-Ü ANKA VE TELKÂRİ

Ateş Denizi, Mumdan Gemi

Yazı: Fatma Çakmak ve Fotoğraflar: Ali İmran Acabey

Telkâri, gümüşün eritilip tel tel sırma haline getirilerek gümüşe ruh veren can veren usta ellerin meydana getirdiği kadim sanat. Gümüş blokları haddelerden geçirilir, 14 mikron çapında inceltilen tellerden ikisi birbirine sarılır, dövülür ve çalışmaya hazır hale getirilir. Diğer yandan Mezopotamya ovasının köklü medeniyet ve kültürlerinin izlerini taşıyan ince zekâların oluşturduğu tasarımlar, narin yüreklerin içinden geçerek orada sanatın gerçek sahibi, gerçek sanatkâr olan "Hiçbir yere sığmam, yalnızca kululumun kalbine sığarım" diyen Yüceler Yücesinin mekânından aşk ile süzülerek tellere dökülür.

Kimisi imanın süsü olarak kolye olur boyunlara... kimi "O Yüce Varlığın kölesiyim" diyene hizma olur. Bazısı "Dersimi aldım, yolum

O'nadır," diyenin kulağına küpe olur. Kimisi de bezm-i elest de verilen sözün nişanesi olarak yüzük olur parmaklara...

Tabi ki böylesi bir sanat, peygamberler diyarı, medeniyetler beşiği Mezopotamya'dan dünyaya yayılır. Bulunduğu coğrafyada bir telkâri yüzük gibi binlerce yıllık kültürel birikimi bünyesinde barındıran Mardin'den... Mardin Kalesi bir telkâri yüzüğün taşı gibi en tepede başı dik ve mağrur bir şekilde şehre yukardan bakar. Eteklerinde Kâsimiye Medresesi, Eski Mardin ve Yeni Mardin yüzüğün halkası gibi birbirine bağlanır. Eski Mardin'in taş evleri, dar sokakları sanki bir zaman makinasıdır. Sizi binlerce yıl evlele götüren... Gördüğün bir taş yapının mistik dokusunun içinde kaybolup, MÖ 4500 yıllarına bir

yolculuğa çıkarsın... Sümerler, Akadlar, Babiller, Asurlular... Sanki daha dün buradan taşınmışlar. Yolda karşınıza çıkan bir Süryani, bir Arap, bir Türk entegre olmuş milletlerin muhteşem mozağinin içinde bir ebru gibi gönlünüze ferahlık verir. Medeniyetlerin izi her adımda karşınıza çıkar. Bizans, Pers, Selçuklu ve Artuklular iç içedir. Küçük bir Osmanlıdır Mardin. Barış ve huzur içinde zengin mutfağı ve köklü kültürü ile yaşayan bir tarihtir.

Kaleden inin. Eski Mardin'in içlerine doğru 1. Caddede Kasım Tuğmaner Cami sizi karşılar. Taş döşeli yoldan ilerleyin. Caminin çapraz karşısında 600 yıllık mirası üzerinde taşıyan Zinciriye Medresesi tüm ihtişamıyla karşınızdadır. Tarihi dükkânlarda gönül alınır, gönül satılır. Bu tarihi dükkânlardan birinin üzerinde mazrufunu belli eden bir zarf gibi... İsmi içindeki derinliği yansıtan "Zümrüd-ü Anka Gümüşçülük" tabelası sizi tüm sıcaklığıyla sarar. İsmi ve vitrindeki güzelliklerin gizemli çekim kuvveti sizi içeri çağırır. Güneydoğu'nun ali cenap, sevecen ve güler yüzlü bir esnafı sizi karşılar. Telkâri sanatının en genç ustası... Genç usta size sanatını anlatırken siz bir efsanenin kahramanı olup,

zaman ötesinde bir yolculuğa çıkarsınız. Efsane Zümrüd-ü Anka, hikâyesi ise şöyle: Zümrüd-ü Anka kuşu efsanede bilgi ağacında yaşamaktadır. Çok bilgin, kültürlü bir kuş olarak herkes tarafından saygı görmektedir. Özellikle kuşlar âleminde ters giden bir şeyin çözümünü Anka kuşu bilir. Günün birinde Anka kuşu birdenbire ortalıktan kaybolur ve diğer tüm kuşlar onu aramak için yollara düşer. Anka kuşunun Kaf Dağı'nda olduğu anlaşılır. O dağa ulaşmak için çok sayıda zorlu vadiyi geçmek gerekir. Bu vadiler, istek, aşk, marifet, hayret, tevhid ve yokluk vadileridir. Kuşlar bu vadileri aşmakta zorlanır ve birer birer dökülerek Anka'ya ulaşmaktan vazgeçerler. Tüm bu kuşlar içinde yalnızca 30 kuş Kaf Dağı'na ulaşabilir.

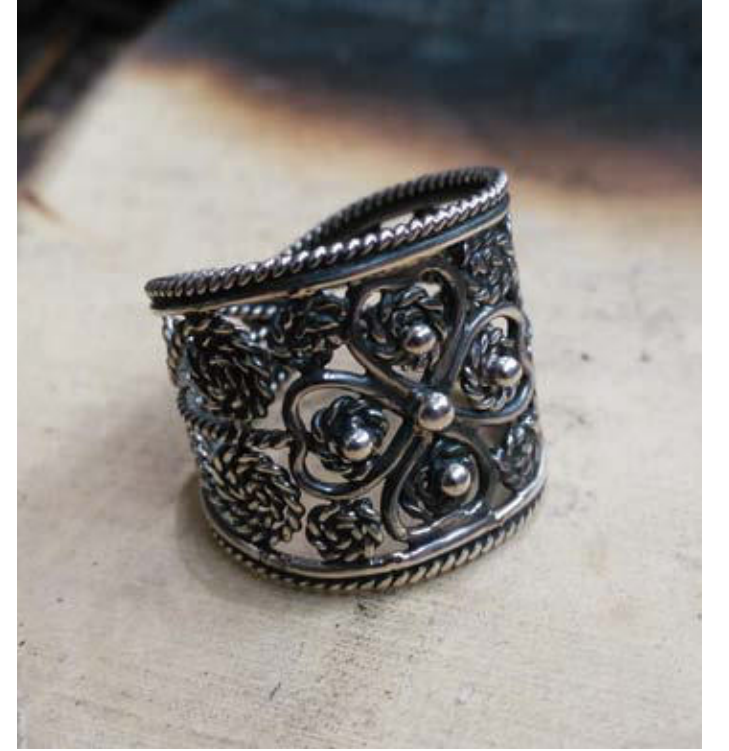
Efsaneye göre Anka'yı uzakta aramak yanlıştır. Sabreden ve emek veren herkes inanışa göre kendi Anka kuşunu bulabilir. Telkâri ustası Ali İmran ACABEY kendi Anka kuşuna ulaşabilen ender insanlardan biri... Genç yaşı ve yaşadığı onca zorlu hayata rağmen Necip Fazıl Üstad'ın dediği gibi:

"Anladım işi, sanat Allah'ı aramamış,

Marifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış"

Bu düstur ile sanatında Zümrüd-ü Anka gibi gücün, sabrın, gayretin ve emeğin neticesi olarak işini güzel yapan bir telkâri ustası olmuştur.

Telkâri sanatında gümüşün yolculuğu da Zümrüd-ü Anka gibidir. Gümüş madenden çıkar, telkâri olup güzellerin ellerinde hayat bulmak ister lakin yarıda saydığımız, kuşların güzergâhı gibi zorlu yolları geçmesi gerekir. Evvela gümüş istek duyacak telkâri olmaya, aşık olacak o güzele ki, onun yanında yer alabilsin. Marifet ister ateşte eriyip haddeye dökülüp kendi varlığından geçip tel tel olmak... Hayret eder kendine, nasıl dayanıyorum bu hallere. Ama 'Bir'lenmek için sevgiliyle, yokluk denizine dalmak gerekir. Kendinden geçmek gerekir. Ustanın ellerine teslim olmak gerekir. Usta kendine teslim olan gümüşü ateşte eritir. Haddeden geçirir. Kake gibi kıvrır, bükür, keser. Olmaz tekrar ateşe tutar. Şekil oluşur, sabitlenmesi için tekrar yakar, kavurur... Sonra asite bırakır, bekletir. Gümüş sabreder başına gelenlere, en son usta fırçayı eline alır, yanmış-yakılmış, kıvrılmış-bükülmüş benliğinden geçmiş olan gümüş,

birkaç fırça darbesi daha aldıktan sonra artık maksada ermiştir. Telkâri olmuştur. Yârin boynunda, sevgilinin parmağında en nadide yerini almıştır. Amaç hâsıl olmuştur. Gümüş uzun ve meşakkatli bir yolculuktan sonra 'Yâr' ile 'Bir'lenmiş, yâr ile yeniden var olmuştur. Yârda kaybol-

muş, Yâr ile var olmuştur.

Gümüşün bu yolculuğunda sanatını icra eden genç usta Ali İmran ACABEY, ateş denizindeki mumdan geminin kaptanıdır. Bazen ateşin efendisi olur, bazen gümüş elinde muma döner. So-

nunda vitrinde yerini alır nadide el sanatı ürünler. Hayatı kolay olmamıştır. Bir maden kadar sert ve mert olan gönlü, ilahi aşkın ateşi ile erimiş gönül dünyasını eserlerine nakşetmiştir. Kolyelerde vâv işi tasarımlarıyla kulluğun tadına varmış yüzüklerde elif gibi, 'bir' olanla

‘Bir’lenmiştir. Mardin’deki en genç usta unvanını taşımaktadır. Süryani bir kuyumcunun yanında mesleğe küçük yaşta başlayan usta, sporun pek çok dalında da üstün başarılarla imza atmıştır. Sert ve çevik bir sporcu fakat aynı zamanda nazenin bir kuyumcudur. Anka kuşu gibi kendine verilen yetenekleri çok başarılı bir şekilde icra etmektedir. Ringlerde zorlu bir rakip, tezgâhın başında altına ve gümüşe en zarif dokunuşlarla tasavvufi şekiller veren usta... Ali İmran ACABEY...1991 Mardin’de doğdu. Mardin sevdalı... Vatanperver... Mardin’de yaşıyor. İşindeki başarısı manevi dünyanın zenginliğinden kaynaklanıyor.

Kadim sanatlarımızda genç ellerin marifetlerini gösterebilmesi için bu sanatlarımızın yeterince tanıtılması ve gençlere sevdirmesi gerekiyor. Ali İmran ACABEY maneviyatı, sanatı, sporculuğu ve üstün ahlaki ile gençlere örnek olacak genç bir usta... Telkârî sanatı, Zümrüd-ü Anka gibi genç ustaların ellerinde yeniden küllerinden hayat bularak kanatlanacak ve geçmişi gelecekle buluşturacak kıymetli bir kültür varlığımızdır. Başarıların daim olsun... Emeğin yağlı olsun genç usta....

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE DOSTU 1 MİLYON BEZ TORBAYI KENDİ ATÖLYELERİNDE ÜRETİP VATANDAŞLARA DAĞITIYOR.

Bir çok alanda çevreci belediyeçilik örneği sergileyen Konya Büyükşehir Belediyesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın plastik poşet kullanımının azaltılmasına yönelik başlattığı ‘Sıfır Atık Projesine’ de destek verdi. Konya Büyükşehir Belediyesi, KOMEK ve ASEM atölyelerinde 1 milyon bez torba üretimi yapılmaya başlandı. Üretilen bez torbalar ücretsiz olarak Konyalı vatandaşlara dağıtılmaya başlandı. Torbaların üretildiği atölyelerden birini inceleyen Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, projenin Konyaspor ile birlikte yürütüldüğünü belirtti.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, incelemede bulunduğu, KOMEK Mefruşat atölyelerinden birinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çevreyi korumak adına plastik poşetlerin kullanımını azaltmak için düzenlenen kampanyaya destek olduklarını ifade etti. Yılbaşıdan itibaren plastik poşetlerin ücretli olduğunu

anımsatan Başkan Altay, “Burada amaç ücret değil, vatandaşımızın plastik poşet kullanımını azaltmak. Biz de Büyükşehir Belediyesi olarak kampanyaya destek veriyoruz. Üretilen torbalar ın dağıtımı başladı, İnşallah 1 milyon bez torbanın tamamını vatandaşımıza dağıtacağız. Şu anda KOMEK ve ASEM’lerde hanımlarımız üretmeye devam ediyor. İki konuda farklılığımız var. Birincisi bez torbaları satın almıyoruz, KOMEK’lerde vatandaşlarımız üretiyor. Kendi evlerinde de üreten kardeşlerimiz olacak. Böylece onlara küçük de olsa destek olmayı arzu ediyoruz. İkincisi şehrimizin önemli markası olan Konyaspor da bu projede ortağımız. Hem çevre bilincimizin oluşması hem de Konyaspor’un tanınırlığının artması için bu kampanyayı birlikte yürütüyoruz. Şu an ilk etap torbaların üretilmesi tamamlandı ve hızla kalan torbaların üretilmesi için KOMEK kurslarımızdaki kursiyerlerimiz yoğun bir şekilde çalışıyor” dedi. Atölyelerde çalışan kursiyerler de hem çevre temizliğine hem de aile bütçesine katkıda bulunmak için bez torba üretimi

yaptıklarını belirterek, kendilerine bu imkânı veren Büyükşehir Belediyesi’ne teşekkür ettiler. Bez torbalar, Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kurslarından (KOMEK) ile Aile Sanat ve Eğitim Merkezleri’nden (ASEM) mezun olan kursiyerlerin ev ekonomilerine katkı sağlamak amacıyla çalıştığı atölyelerde üretiliyor.

“Seyyid’ler Şehri Bingöl”

*Dünya’nın en büyük
2. tuz gölü Türkiye’de
bulunmaktadır. Tuz üretimi
kimya sanayinin gelişimi
ile doğru orantılıdır.
Ülkemizde kimya sanayi
geliştikçe tuz üretimi
ihtiyacını karşılayacak
şekilde artırılabilir.
İhracatın artması ile Tuz
Gölü’nde üretim kapasitesi
de artmaya devam
etmektedir.*

Yazı ve Fotoğraflar: **Mustafa Binol**

Fırat'ı besleyen ve Fırat'ın beslediği güzel kent...

Doğu Anadolu'da misafirperverliğini derinlemesine hissettiğimiz bir kadim şehir daha... Tarih boyunca, Hititler, Urartular, Persler, Makedonya, Büyük İskender'in komutanlarından Seleukos'un kurduğu devlet, Roma İmparatorluğu, Sasaniler ve Bizans'ın egemenlikleri altına girmiş. Daha sonra; Türklerin Anadolu'yu fetihleri ve Osmanlılar. Zor ve ne büyük bir serüvendir, bu toprakların her karesinde olduğu gibi... Aslına dönmeye başlayan ülkemizin doğusu sosyal sorumluluk projeleri, turistik faaliyetler, spor organizasyonları ve sanat buluşmaları ile kendini bize anlatmaya, kendini hatırlatmaya başladı. Bunun en güzel örneklerini Mardin, Şanlıurfa, Hakkâri Çukurca da düzenlenen fotoğraf buluşmaları ile başlayan ve en son Bingöl'de devam eden organizasyonla daha çok çalışmamız gerektiğini ve bu işin fevkalade sonuçlar verdiğini görmek mutluluk verici.

Bizi Bingöl'e çeken oraları görme arzumuzu pekiştiren olay ise Bingöl 1. Kış Foto Safarisi oldu. Dört kişilik bir ekip ile çarşamba günü geceye yakın bir zamanda başlayan yolculuğumuz, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte sona erdi. Beyaz gelinliğini giymiş bir şehir... Kar neredeyse şehir merkezinde bir metre, biraz şehir merkezinden uzaklaştığınızda evlerin sadece çatıları gözükmekte. Tüm güzelliği ile kar çocuklara neşe verirken büyüklere de büyük zahmetler getiriyor. Bu coğrafya tamda Anadolu coğrafyasıdır ki, kişiyi insani olarak terbiye eden kadim topraklardır. Zahmetlerin, zorlukların,

fedakârlıkların, samimiyetin yurdu bu topraklar. Anadolu'nun yalnız çocuğu Bingöl'ün tarihi için Evliya Çelebi şöyle der: Bingöl'ün bilinen en eski ismi Cebel-cur'dur. Cebel dağ, Cur akan anlamındadır. Bu kelimenin zamanla Çapakçur şeklinde telaffuz edildiği ihtimali kuvvetlidir. Zaten Çapakçur akan temiz su anlamına gelir. Evliya Çelebi'ye göre

bu isim Büyük İskender tarafından verilmiştir. Rivayete göre Büyük İskender vücudundaki dayanılmaz ağrılar için nice hekimlere başvurduğu halde şifa bulamaz. Bunun üzerine Ab-u Hayat

(ölümsüz hayat suyunu) aramaya başlar. Uzun aramalardan sonra kaynağı kendisi olmasa da o sudan içip dayanılmaz ağrılardan kurtulur. Faydasını gördüğü bu suya 'Makdis lisani' üzerine cennet

suyu anlamına gelen Çapakçur adını verir. Doktorlarına, sizlerin çare bulamadığınız ağrılarımı Allah cennet ırmaklarından deva verdi. Burada benim adıma bir kale yapın ve adını Çapakçur koyun demiştir. Daha sonra çeşitli kaynaklarda Mingöl olarak karşımıza çıkar. Mingöl 'göller bölgesi' anlamındadır. Mingöl kelimesi de zamanla halk tarafından Bingöl şeklinde telaffuz edilmiş bin tane göl anlamındadır. Daha sonra Bingöl'e Çevlik denmiştir. Bağ bahçe anlamındadır. Bu ad günümüzde yöre halkı tarafından halen kullanılmaktadır.

Fırat ve Dicle'nin arasındaki bereketli toprakların üzerinde dağların arasında yalnızlığını yaşarken maruz kaldığı tüm olumsuzluklara rağmen yüzünüze gülümseyen binlerce yüzün şehri Bingöl'ün gezilip görülesi yerleri arasında:

Yüzan Adaları

Solhan ilçesinde, o yörede yaşayan halk tarafından keşfedilmiştir. Söz konusu ada, şimdiye kadar görülmemiş bir tabi

at olayıdır.

Çır Şelalesi

Uzun Dere Köyü'nde adını aldığı dere-nin, Çır taşı adı verilen 100 m. yükseklikteki kayalığın ortasından geçen güzel görünümü bir şelaledir.

Kiği Kalesi

İlçe merkezinin güneydoğusunda yer alan Kiği Kalesi, çok sağlam bir yapıya sahiptir. Etrafı sarp kayalıklarla kaplıdır.

Yolaçtı Kayak Merkezi

Kayak merkezi Doğu Anadolu Bölgesi, Bingöl ili sınırları içindedir. Şehir merkezine olan uzaklığı 25 km'dir.

Bingöl Yaylaları

Bingöl Yaylası, Şerafettin yaylaları, Çöte-le Yaylası, Çavreşi Yaylası, Turhal Yaylası, Kiği Yaylası ve Dağın Yüzü Yaylası bunlar kolay ulaşılabilir havası mükemmel yerlerdir.

Kıyas olmasın ama Karadeniz yaylalarına rakip olabilecek güzellikte yaylalar... Güzel bir mutfağa da sahip olan şehir, havasından mı suyundan mı bilinmez sizi sürekli acıkmaya sevk ediyor.

Seyyid'ler şehrinde yeni insanlarla tanıştık. Yeni bir coğrafyayı sindirmeye

çalışıyoruz. İyi ki varsın Anadolu. İyi ki

varsın Bingöl. Yukarı Fırat'ı sevdik biz.

Umarım sen de bizi sevmişsindir. Kısa

zamanda tekrar görüşmek ümidiyle.

Afışabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırnı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırnı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırmlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

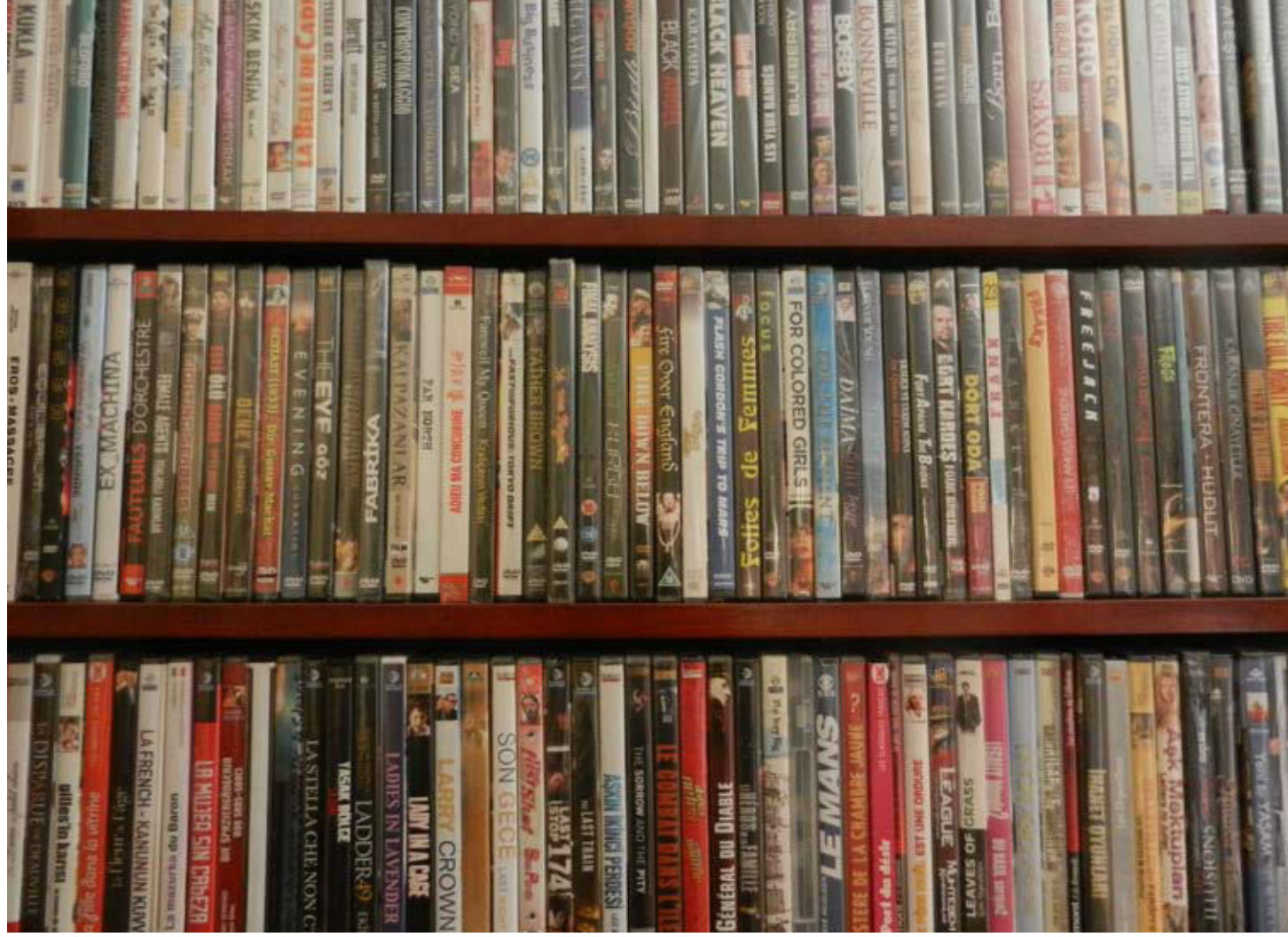
HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

SİNEMANIN

DUAYEN ELEŞTİRMENİ
ATILLÂ DORSAY İLE
KEYİFLİ BİR RÖPORTAJ

Röportaj ve Fotoğraflar: Benian Çulhaoğlu

Sinema eleştirmeni, mimar, gazeteci, yazar Atilla Dorsay'ı Etiler'deki evinde ziyaret ettim. Dünden bugüne başarılarla dolu yaşamını, eserlerini, koleksiyonunu bizlerle paylaştı.

Sinemanın hayatınızda önemli bir yeri var. Asıl mesleğiniz olan mimarlığı bıraktıktan sonra sinema eleştirmenliği yaptırarak kadar da güçlü. Sinemanın büyümesine nasıl kapıldınız?

1939 İzmir Karşıyaka doğumluyum. Doğduğum zaman II. Dünya Savaşı yıllarıydı. Radyolardan gelen seslerin dışında eğlence hayatı yoktu. Annem, babam halkevlerine gider, beni de götürürlerdi. Bir de sinemalar vardı. Herhalde yapım nedeniyle küçük yaşta sinemanın görselliği beni çok etkiledi. 6-7 yaşlarındayken gördüğüm filmlerin bazılarını çok iyi hatırlıyorum. Sonra İstanbul'a göç ettik. Galatasaray Lisesi ilköğretim dördüncü sınıfından itibaren İstanbul'da okumaya başladım. İki yıl sonra Beyoğlu'na terfi ettim ve kendimi İstanbul'un sinema

dünyasının göbeğinde buldum. O dönemden itibaren sinema defterleri tutmaya başladım. Filmin orijinal adını, yönetmenini, oyuncularını, hangi sinemaya kiminle gittiğimi, birkaç cümle ile de eleştirisini yazardım. Adam olacak çocuk belli olur hikâyesi ki herhalde başka alternatif yoktu.

Sinemaya olan sevginiz sizi sinema eleştirmeni yapıyor. Bugün ise sinema eleştirmeni denilince öncelikle Atilla Dorsay akla geliyor. Bu yolculukta ilk adım nasıl atıldı?

Sinema defterlerine her yıl düzenli biçimde devam ettim. Galatasaray Lisesi'ni bitirdikten sonra Mimar Sinan o zamanki adıyla Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık bölümünden mezun oldum. Askerden döndüğümde Sinematek kurulmuştu. Yabancı filmler daha çok ve sık geliyordu. Türk sinemasının önemli yıllarıydı. İstanbul Belediyesi İmar ve Planlama Müdürlüğünde mimar olarak çalışmaya başlamıştım. Bir gün

oturup haftanın filmlerini birer eleştirmen gibi yazıp Cumhuriyet gazetesine götürdüm. Bir mucize oldu, kabul ettiler. 1966'nın aralık ayında Cumhuriyet gazetesinde eleştiri yazmaya başladım. O andan itibaren eleştirmenliği meslek olarak gördüm. Belediyede bir yıl çalışıp ayrıldım. Maaşı çok düşüktü. Bu arada başka bir meslek geliştirdim: Tercüman rehberlik. Bütün işleri birden yapmam zordu. Bu nedenle mimarlığı feda ettim. Gazetecilik ve rehberlik kaldı. Tercüman rehberliği 30 yıl, 1990'lara kadar sürdürdüm. Sonra onu da bırakıp tüm zamanımı gazeteciliğe ve yazıya verdim. 27 yıl Cumhuriyet gazetesinde, ayrıca Milliyet, Yeni Yüzyıl gazetelerinde ve 1999'dan itibaren de 15 yıl süreyle Sabah gazetesinde yazdım.

İlk eleştiri yazınız hangi film hakkındaydı? O dönem sinema eleştirmenleri kimlerdi?

"Bir Aşk Gecesi" adlı İsveç filmiydi. Bir diğeri de Sean Connery ve Gina

Lolobrigida'nın oynadığı "Esrengeiz Dilber" adlı filmi. Tuncan Okan 1950'li yıllarda Milliyet'te yazıyordu. Hepimize yol göstermiştir. O zaman ki diğer eleştirmenler olarak Semih Tuğrul ve Giovanni Scognamiglio'yu sayabiliriz. Eleştiri yazan yönetmenler vardı, Halit Refiğ gibi. Biz Sinematek kuşağındanız. Sungu Çapan, Tanju Akerson ve de ben vardım.

Koleksiyona dönüşmüş film arşivinizin kapsamından bahsederseniz? Her çıkan filmi alıyor musunuz?

Sinema tarihine ilişkin bir DVD koleksiyonum var. 7000 civarında film mevcut. Bugünün filmlerini pek almıyorum. Çünkü onu hemen görüyoruz. Yazıları, eleştirileri çıkıyor. Her çıkan iyi film ben de olsun diye bir kaygım yok. Kaygım; sinema tarihini tümüyle temsil eden bütün önemli yönetmenlerin önemleri oranında temsil edileceği bir arşiv oluşturmaktır, bunu başardım. Bugün sinema tarihinden bende filmi olmayan yönetmen yok gibi bir şey. Sessiz dönem Charlie Chaplin, Laurel ve Hardy, klasik dönem 1940'lar, 1950'ler, Amerikan klasik dönemi John Ford, Albert Hitchcock'un DVD filmleri mevcut. İngiliz ve Fransız sinemasını da çok severim.

DVD bitti bitiyor. İnternette film indirip seyretmek istemezsiniz herhalde. Bu değişimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evet, asla seyretmem. Onun için bunları bir müzeye vermek istiyorum. İnsanlar gelip beğendiği filmi izler. DVD playerlar olacak herhalde. Teknolojiye karşı değilim. Ancak DVD'nin hayatımızdan

çıkmasını istemem. Elle tutmak, dokunmak farklı bir şey. Ayrıca aradığım her filmi internette bulamıyorum. Bulaşık bile hepsinde alt yazı olmuyor. Sinemada izlemek televizyonda izlemeye benzer. Değişimin iyi yanı artık çok güzel sinemalar var. Okyanus gibi ekranlar...

Bir dönem de radyoda, televizyonda programlar yaptınız. Severe takip

ediyorduk...

TRT Radyo 3'de müzik programı yaptım. Televizyonda da "Sanat Tarihinden Bir Yaprak", "Sinema 100 Yaşında" ve "Sinema Büyüsü" programlarını yaptık. 8-10 yıl sürdü. Halkımız için özenle seçtim filmleri.

Sinema kitapları koleksiyonunuzda neler var?

1000 civarında kitabım var. Başlıca kitapların hepsini bulmak mümkün. Klasiklerin tamamı, arşiv kitapları mevcut. Türker İnanoğlu'nun göndermiş olduğu devasa arşiv kitapları var.

Başka neler biriktiriyorsunuz?

Lobi kartları, menüler, konser ve tiyatro davetiyeleri biriktiriyorum.

Aynı zamanda fotoğraf çekiyorsunuz. Kişisel sergiler açtınız. Bahseder misiniz?

Antalya Festivali'nde Türkan Şoray'ın

benim çektiğim fotoğraflarından oluşan bir sergi açtım. Daha sonra Türker İnanoğlu Müzesi'nde sergilendi. Sinema, oyuncu ve yönetmen portreleri çektim. Fransız Kültür Evi'nde Türk ve Fransız sanatçılarından portrelerinden oluşan bir sergi açtım. Hindistan temalı bir sergim oldu. Ancak fotoğrafta hiçbir zaman iddialı değilim.

Binlerce film seyrettiniz. Sizi derinden etkileyen film hangisiydi?

Birkaç film var. Mesela "Casablanca". Aşk ve savaşı birleştirir. Bu beni çok etkilemiştir. Diğer Stanley Kubrick'in "2001: Uzay Yolu Macerası". Defalarca seyrettim. Halen üzerinde düşündüğüm bir film. Modern sinemadan "Dövüş Kulübü"dür. Kara filmle, gerilimi, fantastiği birleştiren doksanların bir filmidir.

Bu süreçte sinema üzerine pek çok kitap yazdınız, yazmaya devam ediyorsunuz. Seyahat ediyorsunuz, kaleme aldığınız iki kitabınız var. "Yaşam ve Ölüm Kentleri" ve "Hindistan Sıcakın-

dan Norveç Buzuluna" adlı eserlerinizi zi keyifle okuduğumu söylemeliyim. Son olarak Sinemanın Duayen Yazarı Atillâ Dorsay'ın bir günü nasıl geçiyor dersem neler söylersiniz?

Sabah yedi de kalkar, gece on birde yatarım. Sabah kalktığımda yazım varsa onu yazarım. Sonra gazeteler gelir, okurum. O gün seyredeceğim bir film varsa saat on buçuk gibi evden çıkar, filmi izlemeye giderim. Öğleden sonra yarım saat uyurum. Sonra bütün gün evdeyim. Yazarım. Şimdi internette, T24'de yazıyorum. Yer sıkıntısı olmadığından uzun yazıyorum. Bunlar bir kitap olacak.

Atillâ Bey sinema ile dolu yaşamınıza çıktığımız bu yolculukta Köşe Bucak Dünya dergimiz adına, gösterdiğiniz sıcak ilgi ve keyifli sohbetiniz için çok teşekkür ederim. Nice güzel eserler üretmeniz ve nice yıllarda bizlerle olmanız dileğiyle...

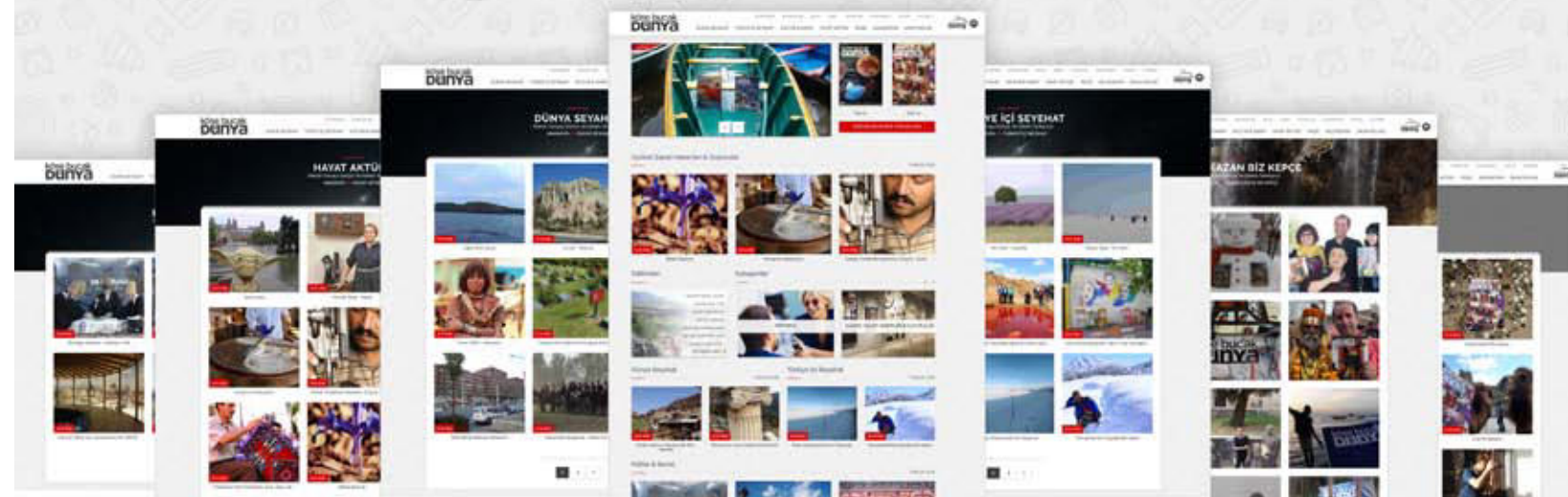

köşe bucak
Dünya
WWW.KOSEBUCAKDUNYADERGISI.COM.TR

**Yeni yüzü
ile yayında**

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

Lezzetimiz doğadan...

ISO 22000
GIDA
GÜVENCESİ

ISO 9001:2008
KALİTE
YÖNETİMİ

HELAL
GIDA
SERTİFİKASI

50
YIL
1954

1954'den
BERİ

www.akova.com

BEL OBASI, SINIR YAYLASI

Yazı ve Fotoğraflar: **Begüm Baykal**

Yaylaya varmak için dağları ve kıvrımlı yolları aştık. Bir tarafımız uçurum diğer tarafımız dağ olan bu ince uzun yolda araba ile adeta dans ediyorduk. Her adımımız ise "Karadeniz'desiniz" diyordu. Dağların arasından akan su her 2 kilometreye bir karşılıyordu bizleri.

Köşe Bucak Dünya Dergisi için yazı yazmaya karar verdim lâkin nereyi yazacağımı bir türlü bulamadım. En sonunda da Giresun'un Sınır Yaylası'na bağlı Bel Oba'yı yazmaya karar verdim. Karar vermekte elime kalemi alıp yazmaya başlamak kadar zor oldu benim için.

Ailem ile birlikte Gebze'ye aile dostumuza -Recep Amca ve Hatice Teyze- ziyarette gitmiştik. "Hep birlikte Karadeniz turu yapalım, bizim oraları da bir görün." dediler. Bizde hızlı bir hazırlık yapıp düştük yollara. Uzun bir yolculuğun sonunda birçok şehri görmüş ve gezmiştim.

Giresun'u ise en sona bırakmıştık. Recep Amca'nın ailesi Bel Oba'da oturuyorlardı. Yaylaya varmak için dağları ve kıvrımlı yolları aştık. Bir tarafımız uçurum diğer tarafımız dağ olan bu ince uzun yolda araba ile adeta dans ediyorduk. Her adımımız ise "Karadeniz'desiniz" diyordu. Dağların arasından akan su her 2 kilometreye bir karşılıyordu bizleri. Bu uzun ince yolun sonunda iki gece kalacağımız yaylamıza vardık. Bizi karşılayan ise Recep Amca'nın ailesi ve yayladaki teyzeler oldu. Ben bu doğa harikasını görmek için biraz dışarıda durdum. Sisler altında

olan bu yaylanın havasını içime çektim. Mevsim yaz olmasına rağmen havalar burada soğuk ve yağmurlu. Hava soğuk ve kararmaya başlayınca eve girip sobanın önünde ısındım. Haliyle yol yorgunu olunca da erkenden odalarımıza çekildik.

Ertesi sabah şiddetli bir yağmur beni uykumdan uyandırdı. Pencereyi açıp yağmuru dinledim ve ellerimin ıslanmasına müsaade ettim. Toprağın kokusu ruhumu doyururken midemi de doyumam gerektiğini düşünerek kahvaltı sofrasına oturdum. Kahvaltıdan sonra yağmurun

durduğunu düşünerek etrafı keşfetmeye çıktım. Yağmur ise şiddetini azaltmıştı ama ıslanıp da üşüyesiyse kadar bunu fark edemedim. Sonuçta Karadeniz burası, yağmursuz olmaz. Sonra Hatice Teyzem bana seslenerek "Gel seni ben gezdireyim." dedi. Ormana doğru birlikte yürüdük. Yaprakların altında ki kırmızı meyveler dikkatimi çekti. Dağ çileğiymiş bunlar. Hatice Teyze ile topladık bu çilekleri. Küçükler ama damakta kalıcı bir tat bırakıyorlar. Çilekleri yiyerek eve doğru gittik. Ben bir banka oturdum, teyzem ise annemlerin yanına gitti. Ağaçtan yapılmış bankta

dumanlı dağları seyre daldım. Rüzgârın esintisi, toprağın kokusu ve muhteşem manzara beni alıp uzak diyarlara götürdü. Burada kararımı verdim, burayı Köşe Bucak Dünya Dergisi'ne yazmalıyım. Uzaktan gelen çocuk seslerini de unutmamak lazım her biri yaylanın neşe kaynağı, bir kaçıyla tanıştım. Birlikte danaları sevdik. Bu doğal ortamda kimi zaman danaların peşindeler, kimi zaman civcivlerin. Bende çocukluğuma

döndüm onlarla birlikte. Belki danalarla büyümedim ama çocukluk işte... Tanıştığım çocuklardan biri elimden tutup beni tekrar yaylada gezdirdi. Biz gezerken zamanın, nasıl akıp gittiğini anlayamadan hava kararmıştı ve evlerimize dönme vaktimiz gelmişti. Yaylanın bu sessizliği ile bende sessizleşiyordum; kafamı göğe kaldırıp bulutları ve görünen yıldızları seyreliyordum.

Sonraki sabahımız ise güneşin ilk ışıkları ile başladı. Bize tüm bu güzellikleri göstererek elveda diyordu sanki. Bulutların ve dumanların terk etmediği, yağmurun eksik olmadığı ve güneşin her yeri aydınlattığı bu yayladan ayrılma vaktimiz gelmişti. Daha başka yerleri keşfetmek için bizde düştük yollara...

rıza turizm
seyahat acentası

25 YIL

BAŞARI DOLU 25 YIL
444 0 818
www.rizaturizm.com

Rıza Turizm ve Seyahat Acentası, TÜRSAB Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğinin üyesi ve T.C.Turizm Bakanlığının denetiminde olup 1993 Yılında Kurulmuş ve (İşletme Belge No: 2442) 25 yaşındadır. Yirmibeş yıldan beri tecrübeli, dinamik kadromuz ile sizlere daha iyi hizmet verebilmek üzere çalışmalarımıza aralıksız devam etmekteyiz.

Hizmetlerimiz ana hatlarıyla aşağıda olduğu gibidir, umarız bir tanesi'de sizin içindir.

HAC & UMRE
TURLARI

İSLAMİ VE TERMAL
OTELLER

YURTİÇİ
YURTDIŞI TURLAR

UCUZ UÇAK
BİLETİ

Hac ve Umre Şubesi

Hac ve Umre Şubesi
Aziziye Caddesi İktisap Sokak No:6/1
Karatay - KONYA
+90 332 350 50 34
umre@rizaturizm.com

Ereğli Şubesi

Ereğli Şubesi
Hacı Mütahir Mah. Rasim Erel Cad.
Mahmut Koçak Apt. Kat: 1 No:2
Ereğli/ Konya
+90 332 713 41 41
eregli@rizaturizm.com

Kule Avm Şubesi

Kule Avm Şubesi
Kule Site Avm. 1. Kat Ayakkabı
Dünyası Karşısı
+90 332 236 26
ugun@rizaturizm.com

Toprağa Ait Olmak/Toprağa sahip olmak

TÜRBELER

Yazı ve Fotoğraflar: **Osman Özkan**

İnsan müzmin bir gezgin olmasa da, ruhunun derinliklerinde, yaşadığı yerleri keşfetme duygusu olduğu muhakkaktır. Yıllardır yaşadığım bu güzelim kent Konya ; tarihi, kültürel ve manevi dokusuyla her gün yeni bir şeyler sunuyor insana. Çeşmeleriyle, camileriyle, medreseleriyle antik dönemlere ait eserleriyle Frigya'nın doğu ucundaki bu en son kent açık hava müzesi gibi. Yılların getirdiği bilinçli ya da bilinçsiz tahribatı göz önünde bulundurduğumuzda bu müze hayli yıpranmış sayılır. Bir de bulunduğumuz coğrafyanın ve iklimin etkisi ile kullanılan yapı malzemelerinin dayanıksız olması, binaların kerpiçten yapılması mimari dokunun daha hızlı şekilde yok olmasına sebep olabiliyor.

Eğer yaptığınız bir eserin kısa sürede yok olmasını istemiyorsanız, yapı malzemelerini taştan seçmelisiniz. Akıp giden zamana karşı direnci olsun, "Bir anıt gibi yükselsin yaptığım eser ve hatta duygularım" diye bir düşünceniz varsa mümkünse yapı malzemesi olarak taş kullanmalısınız. Betona göre daha sıcak olması ayrı bir güzellik. İnsan iz bırakmak, sonsuzluğu yakalamak istiyor. Her ne kadar bu çabası beyhude olsa da sosyal hayatta yansımalarını görmek mümkün. Bir çok mega yapılar gibi anıt-mezarlar , türbeler bu hevesin bir sonucu olduğunu düşünüyorum.

Gordion Tümlüsü

Ölülerine çok kıymet veren antik ve çağdaş toplumlar, dini sayılabilecek bir duygunun etkisiyle ölülerinin hatıralarını canlı tutabilmek için çeşitli yollara başvurmuşlar. Frigler devasa tümlüsler yapmışlar, Orta Asya'da kurganlar oluşturmuşlar. Romalılar, Bizanslılar İyonlar lahitler, mozoleler yapmışlar. Hep bir hatırayı canlı tutmak adına yapılmış bunlar. Sanat şaheseri şeklindeki devasa lahitler, koca bir bina şeklinde-

ki mozoleler hep geçmişe özlem duyan insanların eseri galiba. Siyasi arka planı değerlendirmeye almayalım şimdilik.

Müslümanların dünyalık işlere ilişkin fazla tasavvurları olmadığı için aslında "En makbul mezar çabuk yok olan mezardır." mantığı hakimse de şaşırtıcı bir biçimde türbe kültürü gelişmiş. Abbâsî halifelerinden Muntasır-Billâh için Rum asıllı annesinin Samarra'da yaptırdığı Kubbetü's-Süleybiye ile daha hicri 3. Asırda böyle bir mezar yapıtı görüyoruz. Herhalde yeni fethedilen yerlerdeki anıt-mezar kültürü ve annenin mensup olduğu kültürün etkisi söz konusu.

Anadolu İslam coğrafyasının birçok yerinde mimari açıdan birbirinden çok farklı türbeler görmek mümkün. Adı kimi yerde yatır, kimi yerde kümbet, kimi coğrafyada meşhed , ravza ya da makam olarak geçen türbelerin mimari tasarımı da ismi gibi çok çeşitli.

Mursaman Türbesi

Turgutoğulları

Genelde üst kısımlarında sembolik bir sanduka bulunan türbelerin bodrum kısımlarında ise cenazenin defnedildiği yer bulunuyor.

Hürrem Paşa Türbesi Sanduka

Konya ölçeğinde türbelere baktığımızda bir zamanlar başkent olmanın da etkisiyle bir zenginlik göze çarpıyor.

Çeşitli mimari tarzda olan türbeler içinde en yaygın olarak bilinen kümbet şeklinde

olanları. Bitlis'ten, Van'dan, Antalya'ya kadar her yerde bu tür kümbet şeklindeki türbeleri görmek mümkün.

Birçok sanat tarihçisi, hatta Konya araştırmalarının duayeni İbrahim Hakkı KONYA-

LI kümbetleri Orta Asya çadır kültürünün mimariye yansıması gibi görüyorsa da, eski zamanlarda yapıların üstünü kapatmak için gittikçe sivrilen bir yapı ya da kubbeli bir yapı yapmalısınız.

Şeyh Şucaeddin Türbesi

Karaaslan Kümbeti

Karaaslan Kümbeti

Evhaudhin Kırmani Türbesi

Gariban insanın türbesi olmaz desek saygısızlık mı etmiş, yanlış bilgi mi vermiş oluruz acaba? Türbelerin böyle devlet

adamlarına, toplumun ileri gelenlerine, ilim ve din adamlarına, komutanlara ait olduğuna bakarsak her halde cümlemiz

saygısızlık değil tespit anlamında olur.

Alaeddin Kümbeti

Alaeddin Kümbeti

İbrahim Hakkı Konyalı Konya Tarihi kitabında 45 kadar türbenin ismini vermiştir.

Konya'nın en önemli iki türbesinden biri olan Alaeddin kümbetinde Selçuklu sultanları, diğerinde ise (Kubbe-i Hadra-Yeşil kubbe) ise Mevlana Hazretleri yatıyor. Bakmayın Alaeddin kümbetinin bugünkü sadeliğine. Eskiden oda aynı Mevlana türbesi gibi mavi çinilerle kaplıymış.

En ilginç türbelerden birisi Sadreddin Konevi'nin SGK civarındaki kümbet kısmı ahşaptan yapılmış olan türbesidir. İbni Arabi'nin üvey çocuğunun türbesinin böylesine dayanıklı olmayan bir malzemeden yapılmasının bir anlamı olsa gerek.

Musalla mezarlığı içindeki Gömeç Hatun türbesi (gömeç=bal peteği) çinileri büyük oranda dökülse de Horasandan, Buhara'dan, Semerkant'dan esintiler taşıyor.

Herhangi bir mimari özelliği bulunmayan restore edilmeden önceki görünümüyle fotoğrafı bulunan Karakurt türbesi mahalle için türbelere bir örnek. Zenburi mescidinin yakınlarında bir evde türbedarı bile olan böyle bir türbeyi ziyaret etmiştim.

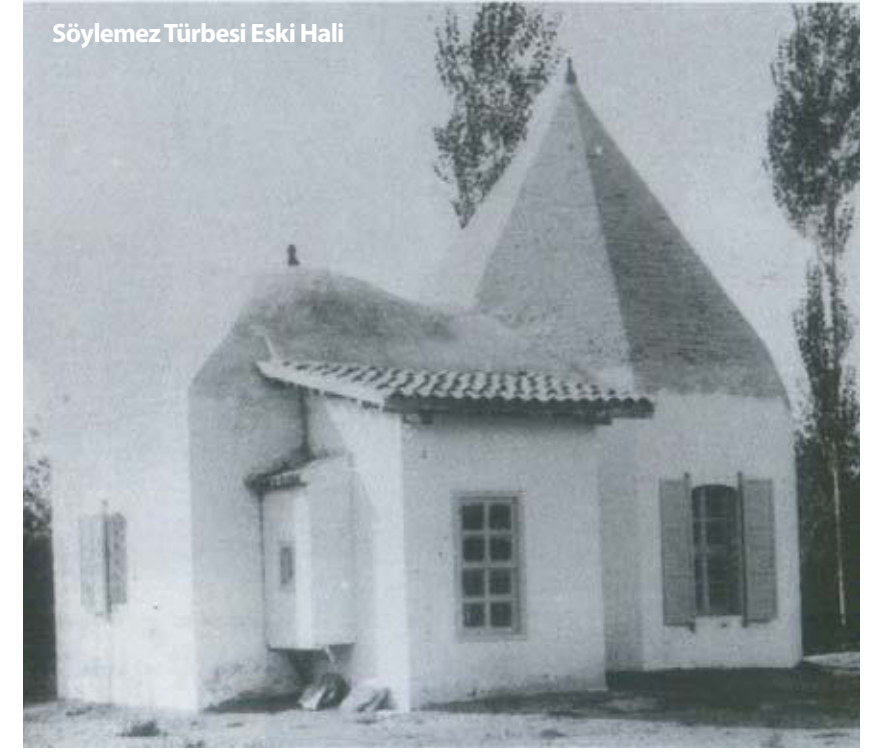

Restorasyonu ile ilgili sorunları olduğunu düşündüğüm Söylemez Türbesi de Muhacir pazarında balık halinin yanında bulunuyor. Burdur'daki antik kent Sagalassos'ta benzerini gördüğüm kalın çatı kiremitlerini restorasyondan sonra görmedim. Kim bilir nerelerdedir? Mutlaka restorasyonu aslına uygun yapmışlardır ama 2500 yıllık teknikle yapılan kare çatı kiremitleri de muhafaza edilebilirdi.

Bugün Şeker fabrikasının içinde kalan ve üstüne koruma amaçlı bir çatı yapılan Şekerfuruş türbesi- nin 1888 de bakımsızlıktan yıkıldığını biliyorum.

Bir de sadece mezardan ibaret olan türbeler var. Türkiye, yol geçirme bahanesiyle yıkılmış türbelerle dolu bir ülke.

1923 de kurulan cumhuriyetin felsefesinin bazı idarecilerce yanlış anlaşılması ya da cehalet olsa gerek bir dönem tüm Türkiye’de ne yazık ki bir tarihi eser katliamı yaşandı. Valilik binasının batısına düşen Alevi Sultan (Ulvi sultan) türbesi, Şerafettin Camii’nin bitişiğindeki olan türbe bunlara örnek olabilir.

Ulvi Sultan Türbesi

Akşehir’de rengarenk tuğlalardan ve çinilerden yapılmış seyit Mahmut Hayrani türbesi en az Kubbe-i Hadra kadar güzel.

Seyyid Mahmut Hayrani Türbesi

Hadim’de Hadimi hazretlerinin mezar üstü açık kubbe şeklindeki türbesi ile Seyyid Harun’un Seydişehir’deki türbesi ve Nasreddin Hoca’nın ilginç türbesini de unutmamak lazım.

Attila, Roma’ya karşı Hun mezarlarının tahribini sebep göstererek sefere çıkmıştı. Mezarlar, bir coğrafyaya hakim olmanın en önemli unsurlarından birisidir. Haliyle Anadolu’da yerleşim merkezlerinin tamamına yakın bir bölümünde ya horasan erenlerinin mezar kalıntılarına ya da müştemilatlı türbelere rastlamak mümkün. Türbeler de toprakla olan siyasi ve kültürel bağın bir parçası.

HESNA®

TÜRKİYE’NİN HER YERİNDEN!

444 54 90

 www.hesna.com.tr

DERİ İLE SANATIN BULUŞMASI: CİLTÇİLİK

Röportaj: Mehmet Mertek Fotoğraflar: Arş. Gör. Fatma Şeyma Boydak, Mehmet Mertek

Fatma Şeyma Boydak Kimdir?

Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi Türk İslam Sanatları Tarihi Anabilim Dalında araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. Tezhip ve cilt sanatı uzmanı olan hocamız, tezhip sanatını Ersan Perçem'den; cilt sanatını ise Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan, İslam Seçen ve Betül Oral hocalardan öğrenmiştir. Şuan Selçuklu ve Beylikler dönemi cilt sanatı üzerine doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Cilt Sanatı Nedir?

Cilt dediğimiz şey kitabın kabıdır. Kitabı dış etkilerden korumak ve yapraklarını dağılmadan sırasıyla bir arada tutabilmek amacıyla yapılan kaplardır. Bu tezyini bir karakter kazandığında ise sanat haline dönüşür ki bu sanatla uğraşan kişilere de mücellit/mücellide adı verilir.

Günümüze ulaşan en eski cilt, Uygurlar Dönemi'ne aittir. Deri ile kaplı bu ciltler Kara Hoço kazılarında ortaya çıkarılmıştır. Bu da bize cilt sanatının gerçek bir Türk sanatı olduğunu göstermektedir.

Cilt Yapımında Ne Tür Alet ve Malzemeler Kullanılır?

Temel malzememiz deridir. Zaten bu sanat da adını, en çok kullanılan malzeme olan deriden almaktadır. Üzerini deri ile kapladığımız mukavva ise diğer başlıca malzemelerimizdendir. Desenleri ortaya çıkarmak için ise çeşitli ebatlarda kalıplar kullanılır. Kalıpların basılmasına yardımcı olan baskı aleti ise istampadır. Mücellidin cilt yapımının birçok aşamasında kullandığı alet ise mukavva makasıdır. Bunlarla birlikte bıçkı, falçata, trilin, yekşah demiri, zencerek çivisi gibi birçok el aleti de kullanılmaktadır elbette. Zer mürekkep olarak isimlendirdiğimiz boya kıvamındaki ezilmiş altın da tezyinat için olmazsa olmazımızdır. İşte tüm bu alet ve malzeme çeşitliliği sebebiyle cilt sanatı, düzenli atölye isteyen bir sanattır.

Peki Hocam Cilt Sanatında Ne Tür Deriler Kullanılır?

Ciltçilikte en çok tercih edilen deri, keçi derisidir. Bu derinin işlenmiş haline sahtiyan adı verilir. Keçi derisi diğer derilere

göre daha sık gözenekli ve dayanıklıdır. Ayrıca oğlak, koyun ve ceylan derileri de kullanılmıştır. Bu deriler bıçkı dediğimiz kesici aletle içten tıraşlanarak adeta kâğıt inceliğine getirildikten sonra cilt için kullanılmaktadır. Bu incelik desenlerin daha net görünmesini sağlar.

Tezhip ve Ciltçilik iç içedir.

Tezhip sanatı aslında ciltçiliğin temelini oluşturuyor diyebiliriz. Osmanlı Dönemi'nde sanatçıların bulunduğu Ehl-i Hiref Teşkilatına baktığımızda ciltçilikle uğraşan birinin aynı zamanda müzehhip olduğunu da görmekteyiz. Cildin tezminat bölümünde tezhip önemli yer tutmaktadır.

Yazma Eserlerin Cilt Onarımı Nasıl Yapılmalıdır?

Cilt restorasyonu oldukça dikkat isteyen bir iştir. Restorasyonda ilk dikkat edilmesi gereken şey, eserin olabildiğince

aslına korumak ve gerekmiyorsa müdahalede bulunmamaktır. Restorasyon gereken durumlarda ise eserin hangi döneme ait olduğunu tespit ederek o dönemin üslubuna göre bir çalışma yapılmalıdır.

Restorasyonda yazma eserin yıpranma durumuna göre farklı yollar izlenmektedir. Biz bir örnek üzerinden ifade edecek olursak, restore edilecek cildin ön ve arka kapağı kaybolmuş, sırtı dağılmış, dikişi ve şirazesi bozulmuşsa ilk olarak formlarını sırasını bozmadan birbirinden ayırırız. Eserin kâğıt restorasyonu tamamlandıktan sonra formlar aslına uygun şekilde dikilir. Sonrasında gerekiyorsa gizli kolon ardından şiraze kolu atılır ve şiraze örgüsü eserin gerektirdiği kalınlıkta örülür. Şiraze örgüsünün kalınlığı eser ebadıyla doğru orantılıdır. Eserin sırtına cilt bezi yapıştırılır ve kuruması beklenir. Elimizde eserin orijinal cildi olmadığı için esere yeniden ölçü

olarak boyutuna göre cilt yaparız. Sanatlı bir cilt yapacak isek cilt tezminatında mümkün olabildiğince eserin dönemi, üslubunu yansıtan tasarımlar tercih edilmeli, eğer cildin fotoğrafı mevcutsa reproduksiyonu yapılmalıdır. Bunlar mümkün değil sadece korunması amacıyla cilt yapılacak ise de ölçüler uygun şekilde alınarak ve doğru kalınlıkta mukavva tercih edilerek eser cildiyle buluşturulmalıdır.

Cildi mevcut eserlerde ise olabildiğince müdahaleden kaçınılması gerektiği gibi muhafaza edilmelidir. Çünkü eserin ilk ve asıl halinde kalması bizim için daha önemlidir. Ancak zamanında ehil olmayan ellerce yapılmış ve adeta esere ıstırap veren kötü restorasyonlara müdahale edilmeli ve kitap sağlığına kavuşturulmalıdır.

Yazma Kitaplar Ne Tür Bir Mekânda Saklanmaktadır?

Isı ve nem ayarının yapılabildiği, kilitli hava geçirmeyen raflı dolaplarda saklanmaktadır. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığına bağlı kütüphanelerde bu tür saklama koşullarını görebiliriz. Farklı kurumlarda da mevcut olsa gerek.

Kitap Şifahanesi

Türkiye'nin ilk ve tek kitap hastanesi olarak kurulan bu kurum 2012'den bu yana hizmet vermektedir. İstanbul Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi civarında bulunan Şifahane'de, alanlarında uzman kişilerden oluşan ekip tarafından bu kuruma bağlı kütüphanelerin yazma eserlerinin restorasyonları yapılmaktadır. Yine restorasyon ekibine sahip bir diğer önde gelen kurum ise Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğüne bağlı kütüphanenin restorasyon birimidir. Burada da nice eserlere gerekli müda-

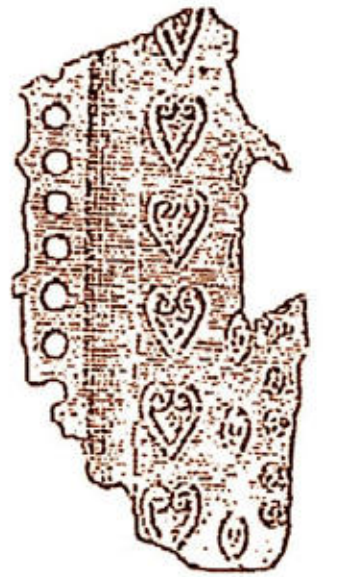
halelerde bulunularak şifa verilmekte ve onların gelecek nesillere ulaşmasına vesile olunmaktadır.

Yazma Eser Kitaplar İçin En Zararlı Şey Nedir?

Bütün yazma eserler için en büyük düşman nemdir. Diğer bir problem ise kurt yenicleridir. Yumurta akı ve nişastayla aharlanan kâğıt, besleyici olduklarından kurtlar için oldukça caziptir. Bir de tabii yazma kitaplar artık açıp okunamadığı için yani işlevini yerine getiremediği için hava alamamakta bu da onların yıpranma payını arttırmaktadır.

Osmanlı Dönemi'nde Restorasyon Var mıydı?

Bu net olarak bilinmemekle birlikte şahsî kanaatim ve araştırmalarımın neticesinde vardığım kanaata göre söyleyebilirim ki; elbette vardı. Araştırma saham olan Selçuklu yazma eserlerini inceledi

En Eski Cilt - Uygur Dönemi

ğim de onların onarılarak Osmanlı üslubunda ciltlerle ciltlendiğini tespit ettim. Bu da aslında bizim için bir kanıttır. Belli ki o eser kullanılmakta olduğu için yıpranmış ve döneminin üslubunca tamir edilmiş. Zaten Osmanlı Dönemi'nde gerek sarayda gerekse halk içerisinde ciltçilik önemli bir meslek kolu idi ve bu meslek erbapları pek tabi restorasyon yapmış olmalı idiler.

Cilt Sanatında Duayen İsimler Kimlerdir?

Bu alana yıllarını veren en önemli isim, alanın duayeni İslam Seçen Hocamdır. Yetiştirdiği nice sanatkârlarla da bu mirası gelecek nesillere nakletmeye devam etmektedir. Akademik camiada gerek yayınları gerekse eserleriyle ön plana çıkan alanının Türkiye'deki tek Profesörü ise Konyamızın yetiştirdiği, Selçuklu Cilt Sanatı mütehassısı Merhum Hocam Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan'dır. Alanın diğer önemi sanatkârları ise Habib İşmen, Betül Oral, Gürcan Mavili'dir.

Değerli vaktinizi bize ayırdığınız için teşekkür ederim.

Bize Son Olarak Cilt Sanatına İlgili Duyan Bu Sanata Hevesli Kişilere Ne Gibi Bir Mesaj Verirdiniz?

Cilt sanatı, mütehassısı sınırlı olan bakir bir alandır. Talebeye ihtiyaç vardır. Bu bakımdan cilt sanatına ilgi duyan ve bu ilgisini sabırla perçinleyebilecek kişilere, alanında yetkin hocalardan ders alarak yetişmelerini tavsiye ederim. Kitap medeniyetimizin mihenk taşı olan cilt sanatı inanıyorum ki ona talip olanlara her daim kapısını açık tutacaktır.

» KİTAP TANITIMI

ÖTEKİ KONYA

Değişik tarihlerde ve çeşitli yerlerde yayımlanmış yazılarımızdan oluşan kitabımızda; Konya'nın Belediyecilik Tarihine ait bazı konulara ve birkaç önemli şahsiyete değindik. Ayrıca Konya araştırmaları için önemli addettiğimiz bir kaç efsane ve söylencenin tarihsel kökenine inmeye çalıştık. Konya'nın antik çağ geçmişi ile ilgili yazılarla da bugüne kadar pek fazla değinilmeyen konularda fikir vermeye çalıştık. Aynı şekilde, ortaçağdan günümüze kadar etkileri gelen, Konya'ya ait çift başlı kartal sembolüne başka bir açıdan baktık. Ayrıca bugüne kadar çok fazla ilgi görmeyen Konya'nın kadim coğrafi özelliklerini vurguladık. Son olarak geçmişteki Konya ekonomisine bağlı kuruluşlar, binalar, meslekler, çarşılar ve bunların tarihsel gelişimine dair yazılarımızı ekledik.

Tabii ki bu haliyle bu kitap bir makale derlemesi oldu. Esas yapılması gereken bu makalelerin bir çoğu üzerinde daha geniş bir çalışma yaparak her birinin müstakil birer kitap haline getirilmesidir. Böylelikle Konya'nın bugüne kadar fazla ilgi görmemiş konuları da gün yüzüne çıkacaktır.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KONYA'NIN GÜLLERİ (DELİLER, MECZUPLAR)

Konya'nın, henüz "kentselleşme" sürecini yaşamadığı, dolayısıyla şehir kimliğini taşıdığı yıllar... Kapı ve Aziziye camileri merkezli Konya Çarşısı'nın esnaf, tüccar ve zanaatkârları gibi olmazsa olmazlarındandı meczuplar. Çarşı sakinlerince veli mesabesinde görülen bu meczuplar "Konya Çarşısı'nın gülleri"ydi. Bunlar, her biri kendine özgü marifetleri olan kişilerdi. Onları sadece Konya Çarşısı'ndaki esnaf değil, herkes tanırdı. Hiç kimseye zararları olmayan kimselerdi onlar. Kimisi dinî nasihatlerde bulunur, kimisi uğur dağıtır, kimisi güzel sesiyle gazel çeker ve kimisi de Hükümet Meydanı'nda siyasi nutuklar atardı. Hiçbir zaman el açmazlardı. İsteyenler, onları çağırırlar ve gönüllerinden ne koparsa verirdi.

Onların kendi aralarında kurdukları gayriresmî dernekleri vardı, birbirlerini kollarlardı. Bir düğün veya cenazeyi anında hepsi haber alır ve arzi endam ederlerdi. Aslında onlar davetsiz misafirdi. Her düğün pilavının baş konuğuydular. Onlara ölçsüz yemek verildi. Hatta giderken tencereleri veya zembilleri ayrıca dolduruldu. Ramazanlarda da topluca, özel olarak ağırlandırlardı.

TUZUN YOLCULUĞU

Röportaj ve Fotoğraflar: **Jülide Yıldız**

*Dünya'nın en büyük
2. tuz gölü Türkiye'de
bulunmaktadır. Tuz üretimi
kimya sanayinin gelişimi
ile doğru orantılıdır.
Ülkemizde kimya sanayi
geliştikçe tuz üretimi
ihtiyacını karşılayacak
şekilde artırılabilir.
İhracatın artması ile Tuz
Gölü'nde üretim kapasitesi
de artmaya devam
etmektedir.*

Mustafa Bey, tuz hakkında kısaca bilgi vermeniz mümkün mü?

(Tuz nedir, nerelerde kullanılır, kaç çeşit tuz vardır?)

Bildiğimiz anlamda tuz, kimyasal adı NACL (sodyum klorür) olarak adlandırılır. Gıda sanayisinde yemeklik tuz, salamura tuzu vb birçok alanda kullanılır.

Kimya sanayisinde ise birçok alanda ham madde olarak kullanılmaktadır. Örnek verecek olursak; içme sularının yumuşatılmasında iyon değiştirici, çamaşır suyu, ozon ve birçok kimyasal maddenin ana maddesi olmasının yanı sıra PVC üretiminin de ana ham maddesi klorürdür.

Göl tuzu, deniz tuzu, kaya tuzu olmak üzere 3 şekilde elde edilir, sondaj ile elde edilen tuz ise kaynak tuzu olarak adlandırılır.

Türkiye de tuz üretimi ve kapasitesi hakkında bilgi verir misiniz?

(Ne kadar üretiliyor, tüketiliyor, ithal ediliyor mu? Ne kadarı yemeklik tuz ne kadarı endüstriyel tuzdur?)

Türkiye’de tuz üretimi 5 milyon ton civarındadır. Bu üretim ihtiyacı karşılamaktadır. Fakat cüz’i miktarda ithalat yapılmakta iken döviz kuru ne-

deni ile azalmıştır. Üretilen tuzun %90 kadarı sanayi de kullanılmaktadır. % 5’i yemeklik tuzdur. % 5 diğer gıda sanayisinde kullanılmaktadır.

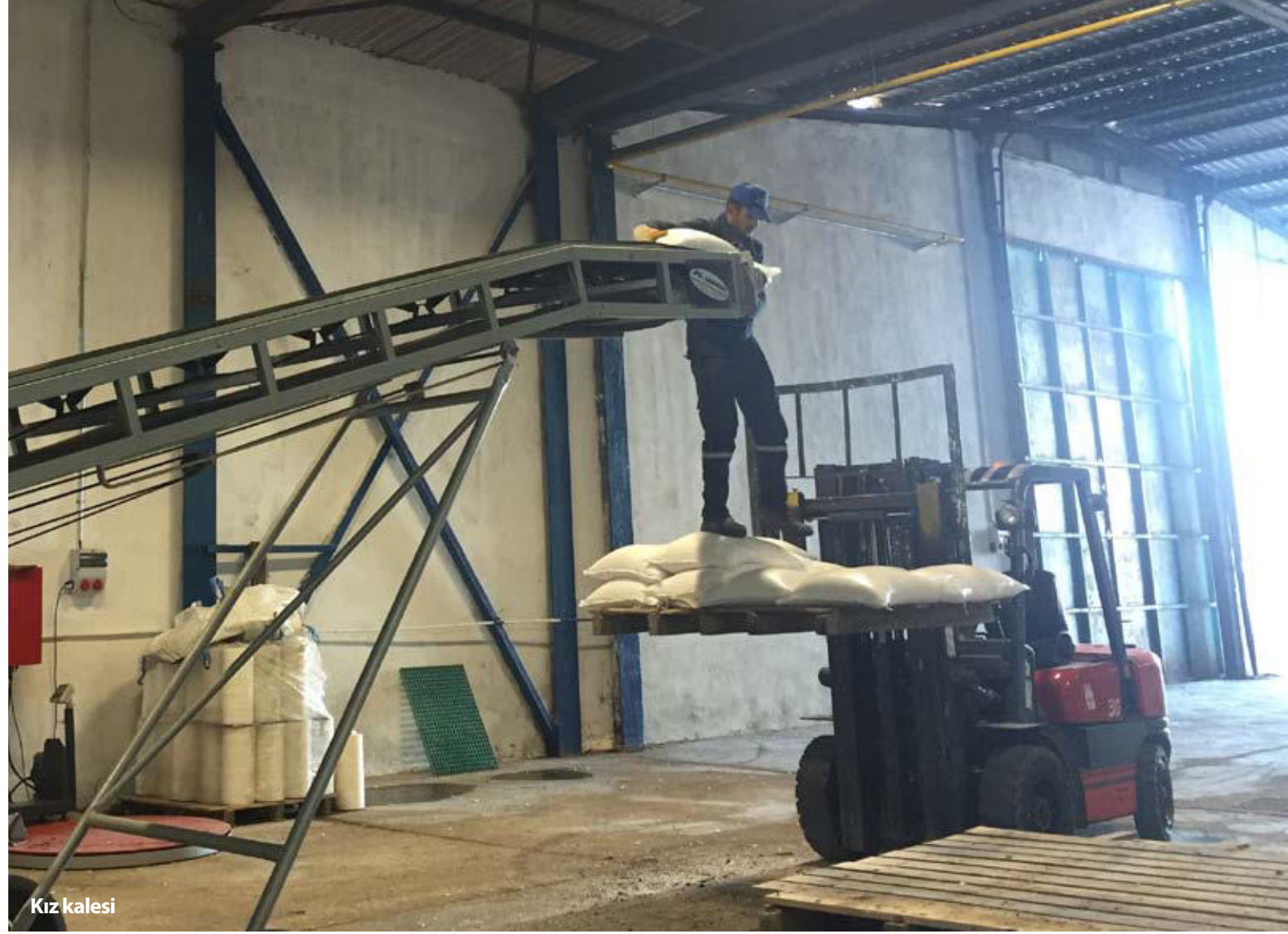
Dünya da gölden elde edilen tuz üretiminde Türkiye’nin yeri nedir?

Dünya’nın en büyük 2. tuz gölü Türkiye’de bulunmaktadır. Tuz üretimi kimya sanayinin gelişimi ile doğru orantılıdır. Ülkemizde kimya sanayi geliştikçe tuz üretimi ihtiyacını karşılayacak şekilde artırılabilir. İhracatın artması ile Tuz Gölü’nde üretim kapasitesi de artmaya devam etmektedir.

Gölden tuz nasıl elde ediliyor?

(Tuz nasıl oluşuyor ve yemeklik tuzun geçtiği aşamalar nelerdir?)

Tuz Gölü’nde kış ve bahar mevsiminde yağış durumuna göre 40-60 cm tuzlu su bulunmaktadır, tuzlu su üretim havuzlarına alınır, yaz aylarına kadar buharlaşması beklenir (evaporasyon). Güneşin etkisi ile göl yüzeyinden çekilen sular tuz katmanı oluşturur. Bu tuz katmanı tuz kazıma araçları ile 7-12 cm seviyesinde alınır, oluşan ham tuz su ile yıkanarak temizlenir, kurutma fırınlarında kurutulur, elenir ve isteğe bağlı olarak iyot eklene

Kız kalesi

rek paketlenme işlemi yapılır.

Tuz Gölü'nün yıllık kapasitesi nedir? Şirketiniz bunun ne kadarını üretmektedir?

3-3.5 milyon ton üretim kapasitesi vardır, şirketimiz 600-800 bin ton civarında üretim yapmaktadır.

Cihanbeyli Madencilik hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

(Şirketiniz kaç yıldır tuz çıkartma işiyle uğraşıyor?)

Şirketimiz 2006 yılında özelleştirme ile tekelden devralınmıştır. Yıllık üretim kapasitesi ve kalitesi, modern üretim yöntemleri sayesinde 300 bin tondan 800 bin tona çıkarılmıştır. Şirketimiz Ümitli Yatırım ve Atlas Yatırım Ortaklığı bünyesinde bulunmaktadır.

Katkılarından dolayı Cihanbeyli Madencilığe teşekkürlerimizle...

MATBAA İLAN

PORTFOLYO

F. Dilek Uyar 1976 Çanakkale doğumluyum. Lisansımı G.Ü Hukuk Fakültesinde lisansüstü eğitimimi de yine G.Ü'nde İş ve Sosyal Güvenlik Hukukunda yaptım. 2000 yılından beri Ankara Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaktayım. Evli ve iki çocuk annesiyim.

Ulusal ve uluslararası pek çok derecem bulunmakla birlikte dünya çapında en önemli derecelerim;

- 2016 Sony Dünya Fotoğraf ödüllerinde Övgüye Değer Fotoğrafçı .

-2017 National Geographic yılın seyahat fotoğrafı yarışmasında Dünya 1.ligi

(bu dereceyi ülkemize kazandıran ikinci Türk ve ilk Türk kadın fotoğrafçı oldum.)

-2018 yılında Travel Photographer Society Yılın Seyahat Fotoğrafı yarışması Siyah Beyaz kategoride 1. lik.

-2018 1x Uluslar Arası Fotoğraf Yarışması Belgesel kategorisinde 1lik.

-2018 IPA International Photography Awards'ta;

1 Alt Kategori 1.ligi,

2 Alt kategori Mansiyon ,

1 kategori birinciliği ve yılı Fotoğrafçısı ünvanı

ile "Discovery of Year" için aday gösterilen 12 finalistten biri olan ilk ve tek Türk fotoğrafçım.

Birleşmiş Milletlerin suyun önemine dair düzenlediği sergide yer almaya hak kazanan tüm dünyadan 13 fotoğraçından biri olup tek Türk fotoğrafçım. Sergi New York ve Paris de izleyiciler ile buluşmuştur.

Yine Pulitzere aday gösterilmiş Gulnara Samoliva'nın Amerika'daki sergisinde bir fotoğrafım ile yer almış bulunmaktayım.

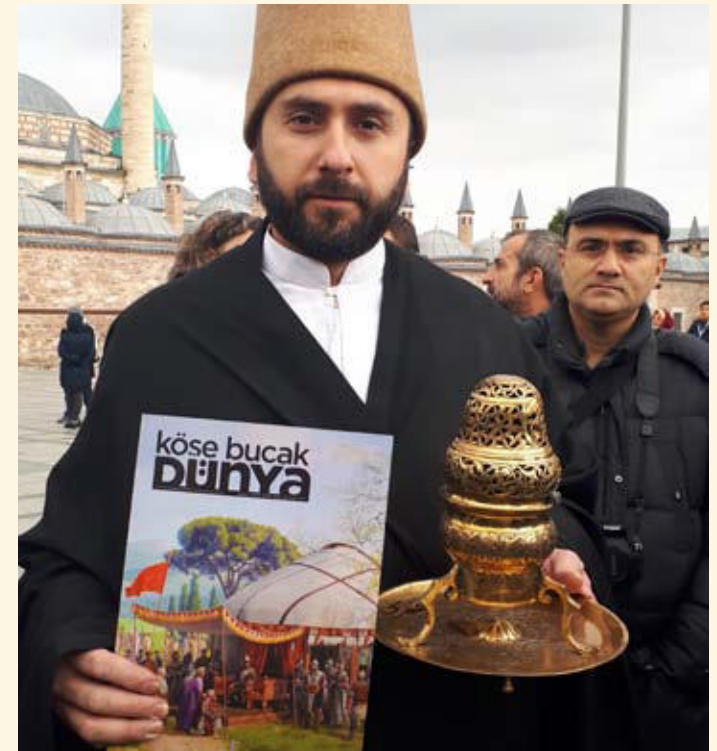
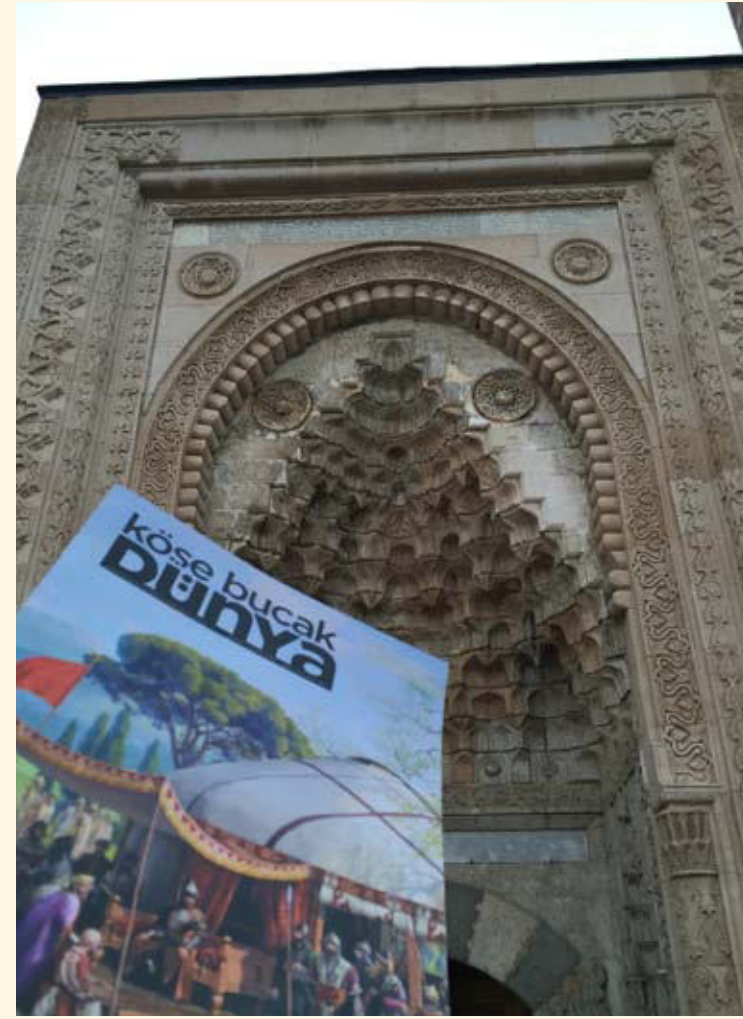
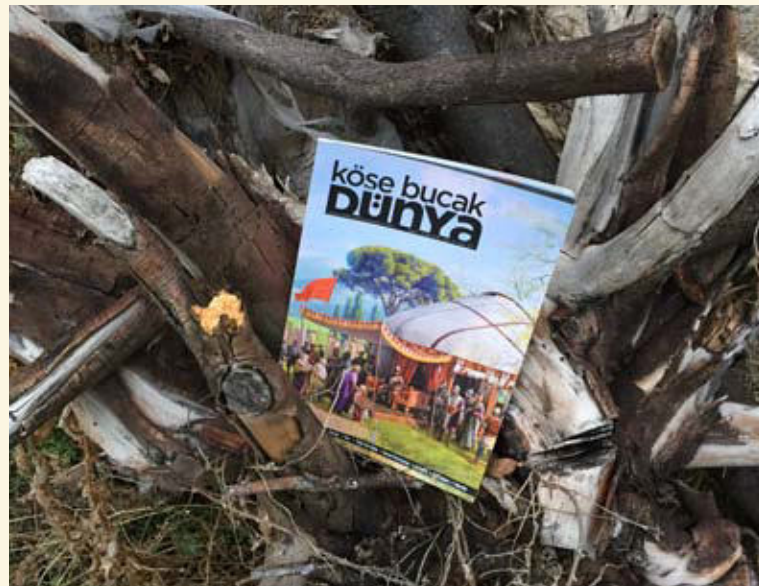
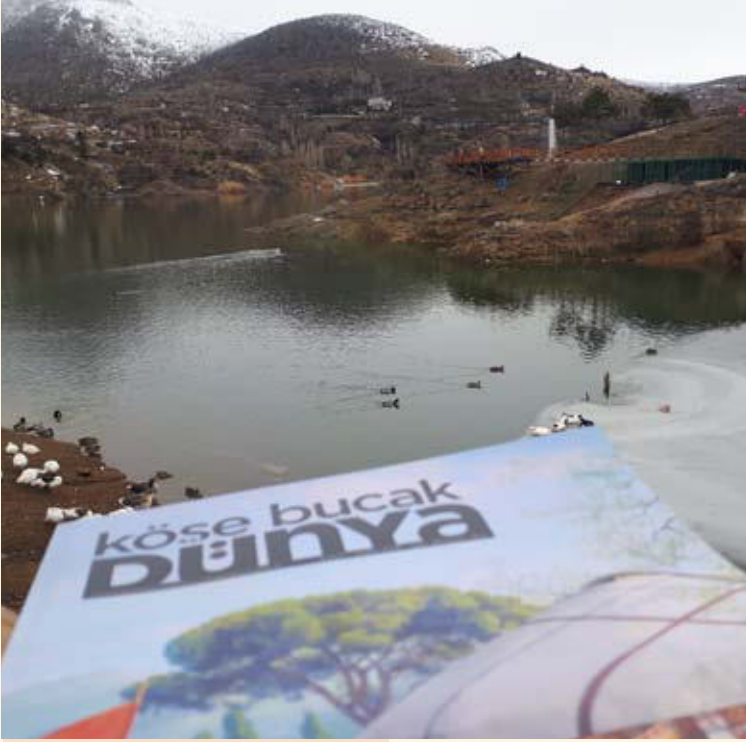
Halen sosyal sorumluluk kapsamında kanser ve kürtaj projelerim üstünde çalışmaktayım.

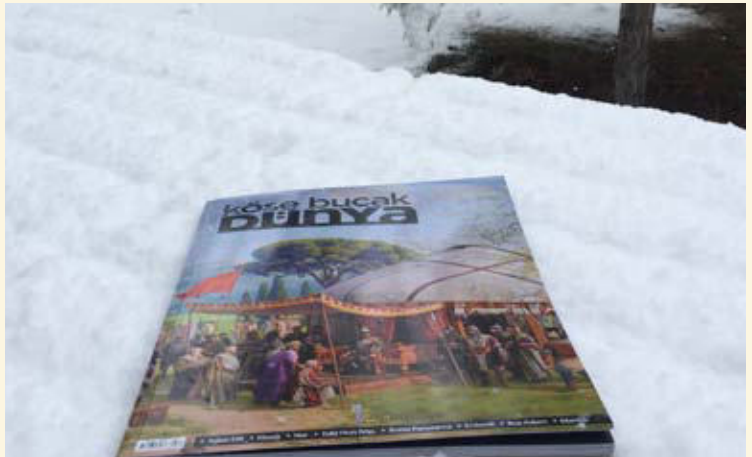
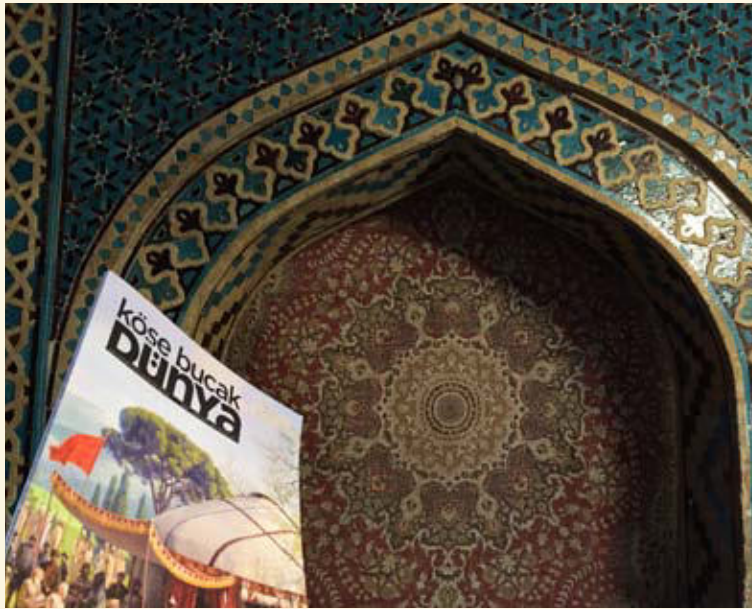
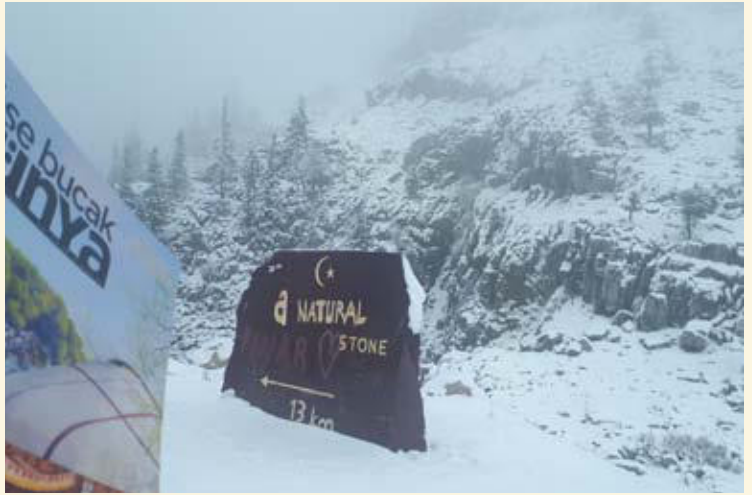
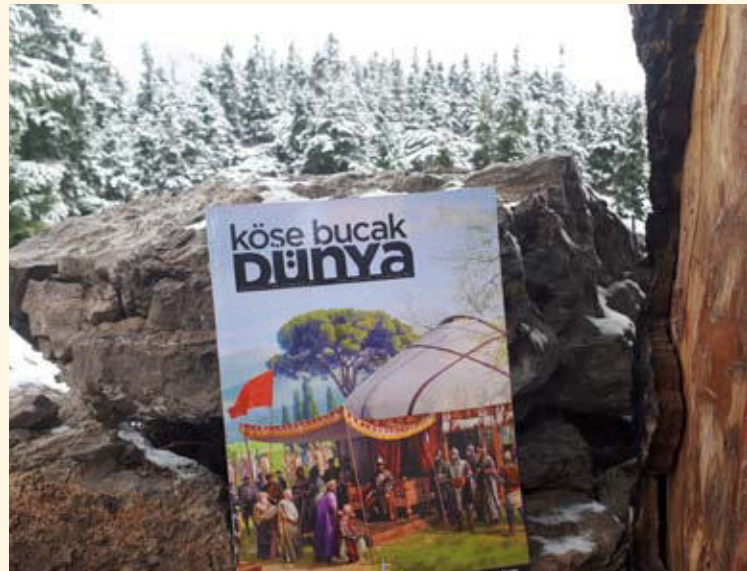
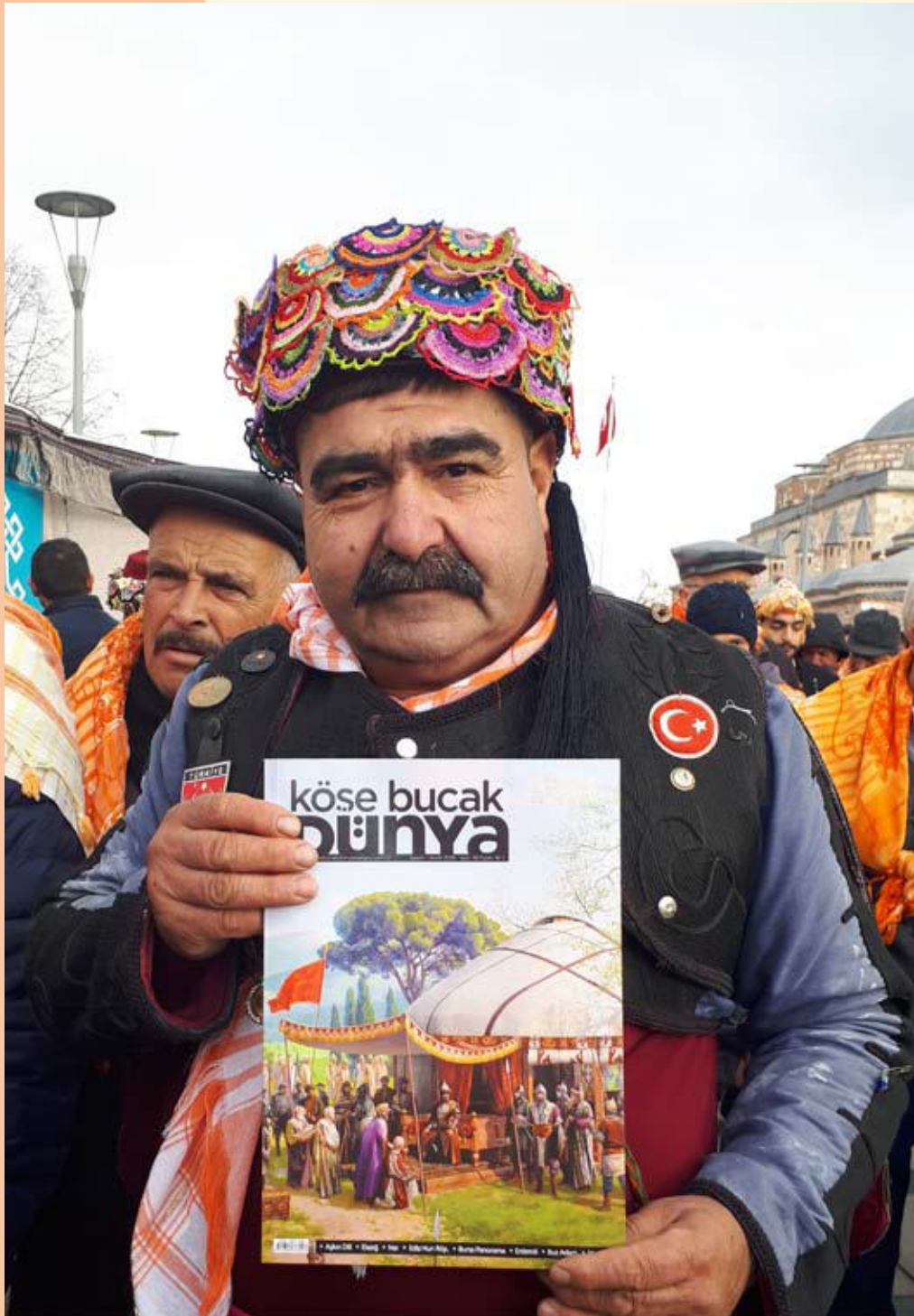
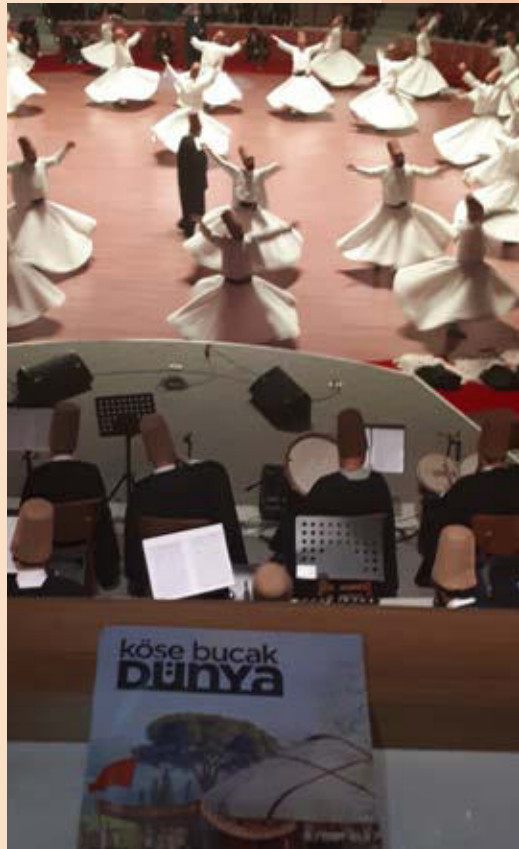

DÜNYA KAZAN BİZ KEPÇE

İzlenen Lezzet

SÜT TOZU - KREMA - SADE YAĞ
BEYAZ PEYNİR - KAŞAR PEYNİR - TERAYAĞI

www.izisut.com.tr